

Ospanlıca
Eğitim ve Kültür Dergisi

takipçileri okuyabiliyor!

Ya siz?

FOTOGRAF: MUSTAFA YILMAZ

Ospanlıca

Eğitim ve Kültür Dergisi

osmanlicadergi.com
[@osmanlicadergi](https://twitter.com/osmanlicadergi)

ŞUBAT 2014
REBİÜ'L-AHIR 1435
YIL 02 SAYI 06
6€ 5€

MÜLÂKÂT
Yusuf Kaplan
Gazeteci-Yazar

ÖDÜLLÜ
BULMACA

ISSN 2147-5334
9 772147 533062

Ospanlıca

Eğitim ve Kültür Dergisi

Yıl: 02 / Sayı: 06

ŞUBAT 2014

Rebiü'l-âhir 1435

osmanlicadergi.com
[@osmanlicadergi](https://twitter.com/osmanlicadergi)

SÜEDA

Basım Yayın San. ve Tic. A.Ş.
 Adına İmtiyaz Sahibi
 ve Genel Yayın Yönetmeni
 METİN UÇAR

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
 A. MUHYİDDİN UZUN

Danışma Kurulu

AHMED SEMİZ
 DOÇ. DR. ÖMER İŞBİLİR
 YRD. DOÇ. DR. YUSUF BİLEN
 YRD. DOÇ. DR. TURGUT KOÇOĞLU
 YRD. DOÇ. DR. HÜSREV AKIN

Yayın Koordinatörü

İBRAHİM MAHİR ÇAKMAK

Hukuk Müşâviri

Av. HAKKI AYGÜN

Tashih

AHMET BEYPAZAR
 İBRAHİM KARABOĞA

Grafik Tasarım

ERDEM KÖYMEN

Kapak Fotoğrafi

MUSTAFA YILMAZ

Sosyal Medya

OSMAN GAZALI ÇAKMAK
 ERDOĞAN AKMAN

Teknik Destek

ADEM KILIÇ

Mali Sorumluluğu

FIKRET TOKSOZ

Abone Sorumlusu

HÜSREV BİROL ÖZDEMİR

Satış Pazarlama

EMRULLAH ŞAKALAR

Baskı Yeri

Express Basımevi
 0.212 671 61 51

Abonelik

Tel: 0.212 671 51 80
 Gsm: 0.530 370 70 10
 0.530 148 63 82

www.e-sueda.com

Yönetim Yeri

İkitelli Organize San. Bölgesi
 Eski Turgut Özal Cd.
 No: 40/1 Kat: 3
 Başakşehir/İSTANBUL

Führer

Editör'den

02

Ospanlıca Öğrenme Hikâyem

04

Mütehassislerin Gözüyle

06

Ospanlıca Öğreniyorum

18

Ospanlı'da Belge ve Yazı Çeşitleri

22

Okuma Metinleri

27

Kitâbe Okumaları

32

Hüsni Hat Çalışmaları

34

Ospanlıca Yazabiliyorum

35

Tarihten Notlar

36

Ospanlıca Ödüllü Bulmaca

40

عَمَانِيَّه، هِيَانَه اِيجِرِينَه يَرْ آلَه بِه فِيزَه دَوَام اِيدِيرَه. سَه باشَنَه اعْبَارًا آيَاه بِاِيَّالَه بِه باشَلَاه بِه درْ كِيمَز، هَم بِزَرَه دَه هَم دَه اوْفُوبِه اِيزَه جَدَّه بِرْ هِيجَاه مِيدَه لَتَّرَه. بِرْ تَوكِسَرَه دِيَارِيَه اُورَنَه هَاهَه سَه اِيجِرِينَه قَوْشَدِيرَه مَقَدَّه آيَيه مَحْسُونَه.

عَمَانِيَّه اوْكَرَنَه زَور، دَوْشُونَه سَنَه 'عَمَانِيَّه اوْفُوبِه نَه وَار؟' عَلَيَّه سَه قَابَاه بِرْ غَافِلَه گُوزَلَه بِسِورَه. هَوَه كِيمَه نَلَه الَّذِه قَرَاه فَضَيلَه باشَلَاه بِه اوْرَاه وِيَا كَتَاب گُورَمَه مَكَان آتَرَه. عَمَانِيَّه، اُونِيُورِيَّه اوْكَرَجِيَّاه بِنَاعَه قَوْرَقَلَه رُؤَيَاَه اوْلَقَدَه دَه فِيزَه بِسِيُورَه. شِيدَه بِرَه تَرَه هَاضِرَلَاصَعَه، هَرْ هَاهَه بِرْ بازَه اِرْ كَبَجَاه سَه لَسْتَمَه باَدَه اُونَلَاه فَابِنَاَفَارَدَه اِسْقادَه اِيَّنَه آرَزو، هَالَه گَامَه طَوْرَمَه هَوَه شَاه.

اوْهَاه صَاهِنَه باشَلَادِغَمَز اِيَّاه كَوَه دَه آَخَلامَه بُولَه گُورَدِيَّاه قَدِرَيلَه. بِنَه اوْهَاه آيَنه هَفَرَان وَقَى طَرْفَنَه بِهِيَّاه عَمَانِيَّه آَزَانَه، عَمَانِيَّه سَنَلَه سَوَانِه بِه باشَلَادَه. فَوْطُوغرَافِيَه باشَلَاه اِرْ قَدَّاه دَه گُورَدِيَّاه قَدِرَيلَه، عَمَانِيَّه درَگَ تعَقِيْجِيَّاه بُونَه صَوَّرَه هَم 'اوْفُور، هَم دَه 'بَازَه' اَولَدِيَّاه.

صَوَّالِه دِيرَه ئَنَ، اوْ آيَه بِرْ اوْفُول هَوِيَّتَه عَمَانِيَّه اِيجِوه، نَه دَنَى؟ هَوَنَه عَمَانِيَّه اوْكَرَنَه وَعَمَانِيَّه بِه باشَاهه اِيَّاه، صَانَال عَالَه دَه اوْرَنَلَاه بِرَبِّنَه گُوسِيُورَه. عَمَانِيَّه اوْكَرَنَه نَلَه قَوْلَاه بِغَنِي بالَّذَاه باشَاهه گُورَه هَرْ فَرَه بِوْقَنُودَه اِعَالَه اِيدَه هَاهَه اَخَلامَه اِسْتِيُورَه بِوْنَه باشَاهَيَّاه.

اوْفُولَرَه عَمَانِيَّه اوْكَرَنَه جَاه اوْكَرَتَهارَه اَلَيْتَمَه دَه دَوَام اِيدِيُورَه بِوْ آرَادَه. قَصَه زَعَاه صَوَّرَه، عَمَانَاه تَرَبَه سَه درَسَه سَه اوْكَرَجِيَّاه بِرَه اِيجِوه اُونِيَّه وَ گُوزَل بِر اَلَيْتَمَه، فَالِيَّه سَه آرَيَّارَه دَوَام اِيدَه جَاه.

Osmanlıca, hayatın içerisinde yer almaya hızla devam ediyor. Sene başından itibaren aylık yayınlanmaya başlayan dergimiz, hem bizler de hem de okuyucularımızda ciddi bir heyecan meydana getirdi. Birini tüketirken diğerini üretme çabası içerisinde koşuşturmaktan ayrıca memnunuz.

'Osmanlıca öğrenmek zor' düşüncesinden 'Osmanlıca okuyacak ne var?' ameliyesine kayan bir grafik gözlemliyoruz. Çok kimsenin elinde Kur'an hattıyla yazılmış bir evrak veya kitap görmek mümkün artık. Osmanlıca, üniversitede öğrencilerinin korkulu rüyası olmaktan da hızla çıkmıştır. Şimdi de tez hazırlamak, herhangi bir yazma eser kütüphanelerine gitmek ya da online kaynaklardan istifade etmek 'arzu' haline gelmiş durumda çok şükür.

Ocak sayısında başladığımız iki köşe de anlamını buldu gördüğümüz kadariyla. Yine Ocak ayında Hayrat Vakfı tarafından çıkan Osmanlıca Ajanda, Osmanlıca metinlerle süslenmeye başlandı. Fotoğraflarını paylaşan arkadaşlardan gördüğümüz kadariyla, Osmanlıca dergi takipçileri bundan sonra hem 'okur' hem de 'yazar' oldular.

Sosyal medya derseniz, o ayrı bir okul hüviyetinde Osmanlıca için. Neden mi? Çünkü Osmanlıca öğrenme ve Osmanlıcyayı yaşama isteği, sanal alemdede üretkenliği beraberinde getiriyor. Osmanlıca öğrenmenin kolaylığını bizzat yaşıyarak gören her fert, bu konuda imal eder hale de gelmek istiyor ve bunu başarıyor da.

Okullarda Osmanlıca öğretecek öğretmenlerin eğitimi de devam ediyor bu arada. Kısa zaman sonra, Osmanlı Türkçesi dersini seçen öğrencilerimiz için önemli ve güzel bir eğitim, kalitesini artırarak devam edecek.

بِرْ دَه عَمَانِيَّه اَلَيْتَمَه وَكَوْلَسَر دِرَگِيَه اَولَادِرَه، فَوْنُونَه اُوزَمانِيَّه وَبَيُونَه كَوْلَسَر غَزِيَّه مَزَلَه دَرَن بِرَبِّيَّه بِه بُولَه بِرَلِيَّه آنَافَتَارَه قَوْلَانِيَّه دَوَنَه هَالِيَّه لَرَه سَرَلَرَه بِلَوْشِرِيَّه بِه دَوَام اِيدِيُورَه.

بِوْ صَاهِمَزَه غَزِه جَي بَازَر بِوْسَه قَابِلَاه مَافِر اِيدِيُورَه، مَلاَفَات كَوَهه مَزَدَه. هَوَه اُونِيَّه بِلَلَّاهِرَه باشَلَشِلَه بِغَيِّرِيَّه بِه بازِيَّه اوْفُوكَدَه صَوَّرَه، عَمَانِيَّه اوْكَرَنَه شَعُورِيَّه تَهَار گُوزَدَه لَيَّدَه جَلَّاه.

سَرَدَه گَاهَن عَمَانِيَّه اوْكَرَنَه هَطَّيَه لَيَّنِيَّه، سَرَلَرَه گَلَدَجَه باشَلَامَه بِه دَوَام اِيدَه جَاهَنَه. هَر اِيَّاه بِه هَطَّيَه سَيَارَه وَارَدَه بِه هَطَّيَه لَر اوْلَه هِيقَارِيَّه لَسَيَّرَه كَرَن اَنَه اوْغَلَه بازِيَّاه دَرَه. بَوَنَه اِيجِوه لَفَقاً هَطَّيَه لَيَّانِيَّه بِزَملَه باشَلَشِه بِه دَوَام اِيدِيَّاه. بُولَه بِه فَسَنِيَّه اِهْمَيَّاه گُورَوِيُورَه. هَر گُوزَلَن بُولَه بِه، اوْكَرَنَلَه لَه بِه اِيَّاه دِيَلَدَه. بَوَآيَاه بُولَه بِه مَزِيَّه اُورَولَاه، ہَوَزَمَه اِيجِوه؛ عَمَانِيَّه اُولَاه قَسَي اِوقَوَه، طَابِلَه بِرَلِيَّه مَلَه اِيجِوه عَمَانِيَّه بازِيَّه بِيَلَه، رَفِيَّه قَارِشِيَّاه گَاهَن حَرَفَرَه اَرَقَه بِه بِرَلِيَّه لَه دِيَلَه وَهِيقَاه جَملَه بِه اِوقَوَهه گَاهَه.

يعَي بِر بُولَه بِه دَه هَم اِوقَوَه هَم بازَه اِيجِوه اِمَالَه وَباَزِي قَوْلَانِيَّه بِيَلَه گَاهَه بِه بِلَلَه دَرَه. كَه بُولَه بِه بِي ہَوَزَب گُونَرَه بِسِيُورَه.

عَمَانِيَّه اوْكَرَنَه، هَر شِيدَه اوْلَه بِر اوْز گُونَن تَازَه لَه مَيَّدَه. اَرَدَنَه كَي گَوْعَي وَهَنَّاهِيَّه گُورَمَه بِنَاعَه اِسْقَبَاه قَوْبَاه لَاهِيَّاه. گُورَمَه اِيجِوه باقِسَه، آَخَلامَه اِيجِوه بِيَلَه گَاهَه. هَر شَي بِر آَيَعلَه باشَلَاه.

هر آَي بِر آَيَم دَاهَا آَنَاهِغَمَز بِه هَالِيَّه لَرَلَه اِلَقَدَه طَولَاه سَوَيْجَاهِيَّه وَبو سَوَيْجَاهِيَّه دَوَام اِيدِيَّاه اِسْتِيُورَه. قَالَه صَاغِلِيَّاهِيَّاه.

Biz de Osmanlıca Eğitim ve Kültür Dergisi olarak, konunun uzmanlarını ve büyük kültür hazinemizin derin birikimine yol bulduracak anahtarın kullanımına dönük çalışmaları sizlerle buluşturuyoruz.

Bu sayımızda gazeteci yazar Yusuf Kaplan'ı misafir ediyoruz, mülakat köşemizde. Çok önemli bilgilerin paylaşıldığı bu yazıyı okuduktan sonra, Osmanlıca öğrenme şuurunuza tekrar gözden geçireceksiniz.

Sizden gelen Osmanlıca Öğrenme Hikayelerini de, sizlerden geldikçe yayılmasına devam edeceğiz. Her işin bir hikayesi vardır ve bu hikayeler öne çıkarılması gereken en önemli yazılardır. Bunun için lütfen hikayelerinizi bizimle paylaşmaya devam ediniz.

Bulmaca kısmını da ehemmiyetli görüyoruz. Her çözülen bulmaca, öğrenmişliğin bir ispatı demektir. Bu ayki bulmacamız yine ödüllü. Çözmem için; Osmanlıca olan kısmını okumak, tabloya yerleştirmek için Osmanlıca yazılışını bilmek, raka-ma karşılık gelen harfleri arka arkaya birleştirerek dizmek ve çıkan cümleyi okumak gerekecek.

Yani bir bulmacada hem okuma hem yazma için imla ve yazı kurallarını bilmek gerekecek.

İşte bütün bu neticeleri dergimizi takip eden arkadaşlar elde edebilmektedirler. Ki bulmacayı çözüp gönderebiliyorlar.

Osmanlıca öğrenmek, her şeyden önce bir özgüven tazelemesidir. Ardındaki gücü ve ihtiyaçımı görmezden istikbali kucaklayamaz. Görmek için bakmak, anlamak için bilmek gerekir. Ve her şey bir adımla başlar.

Her ay bir adım daha atacağımız bu çalışmamızda sizlerle birlikte olmaktan dolayı sevinçliyiz ve bu sevinci devam ettirmek istiyoruz. Kalın sağlıcakla.

Osmanlıca Öğrenme Hıkâyem

عثمانليجه اوگرنه حكايهم

علوي قباقجه / آنقره

عام يآپمديغى اولوسلر آراسى مەكمەلرده
صاونونه طورومندە قالىشدى.

بن او زمان قونىيەدە اوگرتىندىم. دىدىلىر
يوسف آغا كتبخانەسندە ارمىنلرلە ايلگىلى
بر بلگە بولۇنىش بلگە اوقوناچقىمىش، بىندە
گىتىم باقدمكە ٢٥-٣٠ ياشلىنندە صارىشىن
گوزلكلى گنج برى پروژىسىyon ماكىناسىنىڭ

بىنم عثمانليجه يه ايلگىمك باشلامەسى
چوق ايلگىنچىدر. ١٩٧٠ و ٨٠ لى يىللرده
ارمنىلر طرفىندە ترك دىپلوماتلىرى شهيد
ايدىلىسىوردى. ارمىنلر اولوسلر آراسى آلاندە
ترکلرڭ ارمىنلىرى قتل ايتىيگى پروپاغاندەسى
ياپىسيوردى. تركىيە عليهنە دعواالر آچىلىسىوردى.
تركىيە زور طورومدە قالىشدى. تركىيەنىڭ قتل

دىدم. ياهو دىدى غزته يه باقىدىيڭزمى؟ سزئى
يازى غزته دە مانشت اولىش. "خلق اگىتىم
نرى يه گىدىيور" دىيە مانشت آتىش. خېرىڭ
آلتىن دە "لاتين حرفلىرىنى قالدىرىيور، عرب
آلفابەسى گىرىيور" وسائلە يازىمش. مگر
بزم آنقرە يه يازدىيغىز يازى، بىرىسى طرفىندە
غزته يه صىزدىرىلەمش.

آرقەسندىن، اولرىمىز زمانىڭ صيقى يونتىم
قوموتانلغى طرفىندە باصىلدى. اويىزدە نە
قدىر كتاب وارسە آلوب گوتوردىلر. بىزى دە
دوتلى قىر عسکرى جزا اونىنە آتدىلر. دعوا بر
سنه دوام ايتىدى.

الله نصىب ايتىدى، بو گونلرى گوستىرىدى.
عثمانلىجه سچىمەلى درس اولىدی؛ بو گونلرى
گورمك نصىب اولىدی. نە موتلو، بىر دە
جمهورىت تارىخىنده ايلك دفعە عثمانلىجه
درگى يى اوقومە فرستىمىز اولىدی.

باشىندە بلگە يى اوقومە يە باشلادى. ايلك دفعە
پروژىسىyon ماكىناسىنى اورادە گوردم. كىيم
بو آدم دىدم دىدىلىر آمرىقەلى آراشدىرىمەجى.
اونى دىكەلەمە يە گلن بىر سورو خواجە،
غزته جى واردى. كىندىمدىن اوتانىم. آمرىقەلى
برىنىڭ بزم تارىخىمزلە ايلگىلى أوسىتەللىك يوسف
آغا يازىمە اثرلىر كتبخانەسندە بو بلگە يى بولوب
اوقومسى چوق زورىمە گىتىدى.

او يىللرده قونىيە خلق اگىتىم مدیر
ياردىجىسىم. بىر گون بىر دىلچە گلدى.
دىلچەدە عثمانلىجه قورسى آچىلىمىسى
ايستىنيوردى. بن دە آچىمە يە قرار ويردى.
قونۇي زمانىڭ قونىيە ملى اگىتىم مدیرىنە
آڭلاڭاتىم. او دە بىڭا اى اولىور دىدى. فقط
ترکىيەدە او زمان عثمانلىجه قورسى آچىق
مەكىن دىلچە. قاتى لائىكلىڭ اوغۇلاندىغى
يىللردى. او زمان ملى اگىتىم مدیرى قونۇي
باقانلغە يازالم دىدى. بن دە يازىي والى
معاوننىڭ امضاسىلە آنقرە يە يازدم. آرادىن
زمان گچىدى، ١٢ ايلول اختتالى اولىدى.
او زمانلىر قونىيەدە صول اگىلىملى بىر محلى
غزته چىقىيوردى. بىر صباح دائىرە يە گىتىم،
بنى والى معاونى آرادى، آدم باغىرىيوردى.
قرداشىم سز نە ياپدىيڭز! خىر اولا افندىم،

Mütehassislerin Gözüyle

Medeniyetlerin Süreklliliği, Dillerinin Süreklliliğiyle Mümkün Olabilir

مدنیتلرڭ سوركىلىگى، دىللرىنىڭ سوركىلىگىلە ممکن اولا بىلەر

YUSUF KAPLAN İLE MÜLÂKÂT: MUHAMMED SEMİZ [muhssem32@gmail.com](mailto:muhsem32@gmail.com)

”مدنیت“ اوزرنىne بىتمەين بىر ھىجانلە جىدى چالىشىمەلر ياشىپورسەڭز. عثمانىيجه نىڭ اسلام مدنىتىنده كى يىرى و اسلام مدنىتى آچىسىندن افادە ايتىدىگى معنا نە در؟

دۇيانىڭ ئىزىن دىلى عثمانىيجه. دۇيانىڭ شو آن بىز فرقىنده دىگلز اما ئىزىن دىلى عثمانىيجه. بو شورادىن قايناقلانىپور: اسلام مدنىتىنڭ ئىزىن دىلى عثمانىيجه. بىر سەھىپىسىتىكە ئورنگىنى، قاوراملىرىنى و قوروملىرىنى عثمانىيلر گىلىشىدىمىش. عثمانىيڭ قىباچە طقسان سەھىپىسىتىكە ئورنگىنى بىللىپورز. صانكە يوزلر جە، يېڭىلر جە سەھىپىسىتىكە ئورنگىنى بىللىپورز. بويىلە بىر آغىلامە بىچىمى وار. صانكە تارىخىنچە چوق اسکى بىر زمان دىلىمىنده عثمانىي دىيە بىر شى ياشامش گى... بويىلە بىر آغىلامە وار.

”Medeniyet“ üzerine bitmeyen bir heyecanla ciddi çalışmalar yapiyorsunuz. Osmanlının İslam Medeniyetindeki yeri ve İslam Medeniyeti açısından ifade ettiği mana nedir?

Dünyanın en zengin dili Osmanlıca. Dünyanın şu an biz farkında değiliz ama en zengin dili Osmanlıca. Bu şuradan kaynaklanıyor: İslam Medeniyetinin en son ve en sofistike örneğini, kavramlarını ve kurumlarını Osmanlılar geliştirmiştir. Osmanlıların kabaca doksan sene önce tarihten çekildiğini biliyoruz. Sanki yüzlerce, binlerce sene olmuş gibi düşünüyoruz. Böyle bir algılama biçimimi var. Sanki tarihin çok eski bir zaman diliminde Osmanlı diye bir şey yaşamış gibi... böyle bir algılama var. Bu kadar derinlikli bir medeniyetin başına gelen hiçbir medeniyetin başına gelmemiştir. Tarih şuurunun bu kadar delik deşik edildiği başka bir toplum yok. Geçenlerde Sirkeci'den tramvayla Sultanahmet'e doğru giderken bir an bir şey fark ettim. Abdülhamid işte benden 45-50 sene önce yaşıyormuş. Ben doğmadan 45-50 sene önce yaşıyormuş. "Allah Allah" dedim. Bu çok taze, çok taze, yani şaka değil. Aslında bizimle birlikte hâlâ. Abdülhamit'in nefesini biz hâlâ hissediyoruz. Bunu İslâm dünyasına gittiğimizde her yerde iliklerimize kadar hissediyoruz,

بو قدر درىنلكلى بىر مدنىتىڭ باشنى گلن ھىچ بىر مدنىتىڭ باشنى گلمەمىشىر. Tariix شعورىنىڭ بو قدر دلىك دشىك ايدىلىدىگى باشقە بىر طوبىلۇم يوق. گچنلرده سر كە جىدىن ترا موایلە سلطان احمدە طوغىرى گىدرىكىن بىر آن بىر شى فرق ايتىم. عبدالحميد اىشته بىندن ٤٥ - ٥٠ سەھىپىسىتىكە ياشىپورمىش. بن طوغمادان ٤٥ - ٥٠ سەھىپىسىتىكە ياشىپورمىش. ”الله الله“ دىدم. بو چوق تازه، چوق تازه، يعنى شاقە دىگل. اصلىنده بزمىلە بىر لىكىدە حالا. عبد الحميدك نفسىنى بىز حالا حسسى ايدىپورز. بونى اسلام دىناسنە گىتىدىكىمىزدە هر يىرده اىلىكىلىرىزە قدر حسسى ايدىپورز، گوروپورز. يعنى بىزدە اولدىغى قدر باشقە ھىچ بىر طوبىلۇمڭ تارىخ شعورى، تارىخ بىلینجى، تارىخ آغىسى، تارىخ اىلىشىكىسى دلىك دشىك ايدىلەمدى. بونى أوزللكلە خاطرلەتىق اىستىپورم.

بىز عثمانىيڭ نە اولدىغى بىللىپورز. عثمانلى آشىلا ما ماماشىر: آڭلاشىلامدىغى اىچون آشىلا ماماشىر دە آڭلاشىلا ما ماماشىر. عثمانلى آڭلاشىلامدىغى اىچون عثمانىيڭ گلىشىدىرىدىگى مدنىت فكriyantىڭ، طولايسىلە تطبىقاتنىڭ آڭلاشىلمسى دە سوز قونوسى اولاماماشىر. عثمانىيجه، عثمانلى ترکجه سى دىيانىڭ ئىزىن دىلى دىدم. شو آن قوللانيپور اولا بىلەر. شو آن بىر شىكلە ئولۇ حالە گىتىرىلە. بوجون باقى اوغىارلغى فعالاً ياشىپور اولا بىلەر. بالفعل ياشىپور اولا بىلەر. اما بالقوه چوكمىشىر. بالقوه، يعنى اتەلكتوئل، فكرى او لارق وعدىلىرى آچىسىندن، انسانلغە ويرەبىلە جىڭلىرى آچىسىندن، اخلاقى او لارق چوكمىشىر. عثمانلى بالفعل چوكمىشىر اما بالقوه ياشىپور. بوجون دىيانىڭ نە سەھىپىسىتىكە ئىزىن دىلىنىڭ انسانلىر حالا عبدالحميد دىپورسە، انسانلىر حالا بىزدىن بىر شىلەر بىكلىپورسە، بىر ئولكە دىن بىر شى بىكلىپورسە... مىلا سريلانقە نىڭ بىر طاغ كويىنده ۱۲ ياشىنده كى عنىلى بىر چوچق طىپ ارطوغانڭ

görüyoruz. Yani bizde olduğu kadar başka hiçbir toplumun tarih şuuru, tarih bilinci, tarih algısı, tarih ilişkisi delik deşik edilmemi. Bunu özellikle hatırlatmak istiyoruz.

Biz Osmanlı'nın ne olduğunu bilmiyoruz. Osmanlı aşılamamıştır; anlaşılamadığı için aşılamadığı da anlaşılamamıştır. Osmanlı anlaşılamadığı için Osmanlı'nın gelişirdiği medeniyet fikriyatının, dolayısıyla tatbikatının anlaşılması da söz konusu olamamıştır. Osmanlıca, Osmanlı Türkçesi dünyanın en zengin dili dedim. Şu an kullanılmıyor olabilir. Şu an bir şekilde ölü hale getirildi. Bugün batı uygarlığı fiilen yaşayır olabilir. Bilfil yaşıyor olabilir. Ama bilkuvve çökmüştür. Bilkuvve, yani entelektüel, fikri olarak vaatleri açısından, insanlığa verebilecekleri açısından, ahlâkî olarak çökmüştür. Osmanlı bilfil çökmüştür ama bilkuvve yaşıyor. Bugün dünyanın neresine giderseniz gidin insanlar hâlâ Abdülhamid diyorsa, insanlar hala bizden bir şeyler bekliyorsa, bu ülkeden bir şey bekliyorsa... Mesele Sri Lanka'nın bir dağ köyünde 12 yaşındaki özürlü bir çocuk Tayyip Erdoğan'ın sağlığını sordu bana. Bu ne demek? Yani sembol şahsiyetler de kolay kolay yetişmiyor. Onu da bilelim. Osmanlı Medeniyeti, bütün medeniyetlerin üzerine oturmuştur. Tarihte bizim bildiğimiz insanlık tarihinin şekillendirilmesinde kilit rol oynayan bütün medeniyetlerin üzerine oturmuştur. Onun için Osmanlıca güçlü bir dildir. Osmanlıca kadar güçlü ikinci bir dil yok, bunu söyleyorum ben. Yani Osmanlıcanın biraz önce söylediğim açıklımlarına baktığımızda, beslendiği dillere

صاغلغى صوردى بڭا. بو نه ديمك؟ يعني سمول شخصيتىر ده قولاي قولاي يتيشمىيور. اونى ده بىلەلم.

عثمانلى مدنىتى، بتون مدنىتلرڭ أوزرىنە او تورمىشىر. تارىخىنده بزم بىلدىگىز انسانلىق تارىخىنىڭ شىكللىنديرىلەمە سىندە كىلىد رول اوينيايان بتون مدنىتلرڭ أوزرىنە او تورمىشىر. او نۇڭ اىچون عثمانلىجە گوچلى بىر دىلدىر. عثمانلىجە قدر گوچلى اىكنىجى بىر دىل يوق، بونى سوپىلىيورم بن. يعني عثمانلىجە ناڭ براز اوڭىجە سوپىلە دىيگم آچىلىملىرىنە باقدىغىمىزدە، بىلسىنلىكى دىللەرە باقدىغىمىزدە، بىر دىللى طرفىندىن يوتولىشىمدىر؟ خىر. يعني بونى سوپىلە يىن آدم دىلى بىلسىيور، دىللىڭ شعرىنى بىلسىيور، دىمكىدر. مىلا فضولىنىڭ سو قصىدە سىنە باقڭ... سادە جە بىر شعرلە اىلگىلى او نىرلەرە جلد كتاب يازىلاجق درىنلەكلى، چاغلايانى آڭدىران، گورول گورول آقان، انسانى يېقايان، آرىنديران، ذهننى، روحنى، افقنى آچان انفس، چوق قاتمانلى، چوق آڭلاملى بىڭىزرسىز بىر متن وار قارشىڭىزدە. بىر، كولتورلۇڭ بىلسىنلىكى قايناقلرڭ زىنگىنلىكى گوسترىر. اىكنىجىسى، بىر مدنىتىك بىلسىنلىكى قايناقلرى شاشىرمادن پىرگىلە ئابىت آياغنى كىنى بولۇندىغى انته لكتوئل جغرافىيە يە، كولتورلۇ جغرافىيە يە، استەتكى جغرافىيە يە باصارق دىيگر دىنالارە، جغرافىيە لە آچىلىمە يى باشاردىغىنىڭ بىر گوستىرگە سىيدر.

يونسى دوشۇنڭ... يعني "يونسلە عثمانلى آراسىنە ناصل بىر اىلىشىكى قورارز؟" دىيە آبىسۇرت بىر صورى او لوشماسىن قىامىزدە. چونكە عثمانلى گوکدىن زىبىلە ئىنىش دىگل. سلچوقلى او لمادن عثمانلى او لماز. سلچوقلى مايهىي قاردى، عثمانلى دولتى قوردى. حياتى قوردى، داها طوغريسى. سلچوقلى تخومى اكدى؛ عثمانلى او تخومى مىوه يە طوردىرىدى، پىشتىدى. بىر بىرنىڭ وارلىق نە دنى بونلار. يعني او يوزدن يونس حالا ياشىيور، او يوزدن يونسنىڭ دىلى او قدر سادە و او سادە لڭڭ گرىسىنە، اينانلىماز بىر درونىلەك گىزلى. عثمانلىجە ناڭ قايناقلرى

baktigimizda, bu diller tarafindan yutulmuş mudur? Hayır. Yani bunu söyleyen adam dili bilmiyor, dilin şiirini bilmiyor, demektir. Mesela Fuzuli'nin 'Su Kasidesi'ne bakın... Sadece bu şirle ilgili onlarca cilt kitap yazılacak derinlikli, çağlayanı andıran, gürül gürül akan, insanı yıkayan, arındıran, zihniyi, ruhunu, ufkunu açan enfes, çok katmanlı, çok anlamlı benzersiz bir metin var karşınızda. Bu, kültürün beslendiği kaynakların zenginliğini gösterir. İkincisi, bir medeniyetin beslendiği kaynakları şasırımadan pergelin sabit ayağını kendi bulunduğu entelektüel coğrafyaya, kültürel coğrafyaya, estetik coğrafyaya basarak diğer dünyalara, coğrafyalara açılmayı başardığının bir göstergesidir.

Yunus'u düşünün... Yani "Yunus'la Osmanlı arasında nasıl bir ilişki kurarız?" diye absürt bir soru olmuşmasın kafamızda. Çünkü Osmanlı gökten zembille inmiş değil. Selçuklu olmadan Osmanlı olmaz. Selçuklu mayayı kardı, Osmanlı devleti kurdu. Hayati kurdu, daha doğrusu. Selçuklu tohumu ekti; Osmanlı o tohumu meyveye durdurdu, yeşertti. Birbirinin varlık nedeni bunlar. Yani o yüzden Yunus hâlâ yaşıyor, o yüzden Yunus'un dili o kadar sade ve o sadeliğin gerisinde, inanılmaz bir derûnilik gizli. Osmanlicanın kaynakları hem ilim hem irfan hem hikmete dayandığı için, Osmanlı'da İslâm Medeniyetinin bütün diğer havzalarında yaşayan tecrübelerin aynı zamanda hâsilası olduğu için, onların hepsinden beslendiği için, aynı zamanda dünyanın en zengin dilidir diyorum. Beslendiği entelektüel kaynaklar, kültürel kaynaklar, medeniyet coğrafyası üzerine oturduğumuz bu mede-

هم علم هم عرفان هم حكمته طايانيغى اىچون، عثمانلىدە اسلام مدنىتىنىڭ بتون دىيگر حوضه لرنىدە ياشانان تجربه لرڭ ئىن زمانىدە حاصلە سى او لىدىغى اىچون، او نىرلۇك ھېسىندىن بىلسىنلىكى اىچون، ئىن زمانىدە دىنلە ئاڭ زىنگىن دىلىدە دىيورم. بىلسىنلىكى انتە لكتوئل قايناقلر، كولتورل قايناقلر، مدニت جغرافىيە سى او زىنگىن دىلى دىيغىز بىر مدニت جغرافىيە سىنىڭ بتون دىيگر مدニتىردىن بىلسىنلىش او لمىسى يعنى اونى كىندى رفانس سىستىمندە بىر فىلتەرن گچىرەرك، آلا بىلە جىكلىرىنى آلمىسى، آتابىلە جىكلىرىنى دە آتمىسى بونىڭ اورتەيە قويىدىغى بىر مدニت قايناغى او لارق، گوچلى بىر مدニتىڭ قايناغى او لارق عثمانلىجە. بىر مدニت دىلى او لارق عثمانلىجە ...

مدنىتىڭ او زون بىر تارىخى سورجىڭ نىتىجە سىندە او لوشدىغىنى گوز اوڭىنە بولۇندىرىغىمىزدە، مدنىتىمز آچىسىندەن، ۱۹۲۸ حرف انقلابنىڭ قبولىنى ناصل دىگرلندىرىمىلى يىز؟ حرف انقلابى ايلە نە يى قازاندق، نە يى غىب ايتدىك؟

بىلدىگىز قىلىشە بىر شى وار، اىستىرسە كىز ايلك اوڭىجە اونى سوپىلە يەيم: بىر گىچە دە دىنلە ئاڭ جاھل طوپلۇمى او لىدە. بىر قىلىشە اما بونىڭ او زىنگىن دو شونمە مىز لازم. " دىل، وارلۇڭ او يىدر. " ھىدەرگەر سوپىلە دىيگى بىر سوز چوق او نىلىدەر. دوقۇر راضى دىيور كە " دىل قىلىڭ و عقلە ئاينە سىدر. " ھىدەرگەر سوپىلە دىيگى شىدىن داها اساسلى بىر شى سوپىلىيور. ابن سينانىڭ دە، ابن عربىڭ دە، بدیع الزمان حضرتلىرىنىڭ دە وارلىق- دىل اىلىشىكىسى قونوسىندە سوپىلە دىكلىرى شى عىنىدەر. ابن سينا، " ايلك، وارلىقدەر؛ كوتولك، يوقلىقدەر " دىر. بن، ابن سينانىڭ بو سوزىنى ايلك كىز او قودىغىمە، او طەنڭ اىچىنە دلى طانە لەر گېي طولاشىم بىر ساعت! بتون انسانلىغۇنى صورۇنلىرىنى چۈزە بىلە جىك درىنلەكىدە و قالىپرە دە بىر سوز. عین شىكلە، بدیع الزمان دە، " وجود، خىر حىض؛ عدم، شىر حىضدر " دىمىشىر. بىر تېتىلىرى دىل مسئىلە سىنە او يارلا يابىلىز عىئا. سوپىلە كە: دىل گىتمىسى،

niet coğrafyasının bütün diğer medeniyetlerden beslenmiş olması yani onu kendi referans sisteminde bir filtreden geçirerek, alabileceklerini alması, atabileceklerini de atması bunun ortaya koyduğu bir medeniyet kaynağı olarak, güçlü bir medeniyetin kaynağı olarak Osmanlıca. Bir medeniyet dili olarak Osmanlıca...

Medeniyetin uzun bir tarihi sürecin neticesinde oluştuguunu göz önünde bulundurduğumuzda, medeniyetimiz açısından, 1928 Harf İnkılâbinin kabulünü nasıl değerlendirmeliyiz? Harf inkılâbi ile neyi kazandık, neyi kaybettik?

Bildigimiz klişe bir şey var, ister seniz ilk önce onu söyleyeyim: Bir gecede dünyanın en cahil toplumu olduk. Bu klişe ama bunun üzerinde düşünmemiz lazım. "Dil, varlığın evlidir." Heidegger'in söylediği bu söz çok önemlidir. Doktor Razi diyor ki "Dil kalbin ve aklın aynasıdır." Heidegger'in söyledişi şeyden daha esaslı bir şey söylüyor. Ibn Sina'nın da, Ibn Arabî'nin de, Bediüzzaman Hazretleri'nin de varlık-dil ilişkisi konusunda söylediğleri şey ayndır. Ibn Sina, "iyilik, varlıktır; kötülik, yokluk'tur", der. Ben, Ibn Sina'nın bu sözünü ilk kez okuduğumda, odanın içinde deli danalar gibi dolaştım bir saat! Bütün insanlığın sorunlarını çözüzebilecek derinlikte ve kalibrede bir söz. Aynı şekilde, Bediüzzaman da, "vücut, hayr-ı mahz; adem, şerr-i mahzdır" demiştir. Bu tespitleri dil meselesine uyarlayabiliriz aynen. Şöyledi ki: Dil gitmişse, dil varlığını, derinliğini, titreşim kabiliyetini, müzikalitesini, yani o dile ruh veren derûnî köklerini, kaynaklarını

دیل وارلغنی، درینلگنی، تیتره شیم قابلیتنی، موزیقالیته سنی، یعنی او دیله روح ویرن درونی کوکلرینی، قایناقلرینی بیتیرمشسه، مسلمان کیشی مسلمانلقله ایلیشکیسی بیتیریر. بزم صورونز، دیلک یوق ایدیلمسی و طولاپیسیله اصلنده دیللہ افاده ایدیله بیله جک، دیللہ افاده سنی بولابیله جک قوصقوجه بر مدنیتک، فکریاتک، ذهنک، گوك قبه نک چوکمسیدر. گوك قبه چوکمسدر. دیل اولمادن دین اولماز چونکه.

باشقه طوپلوملرده اولمایان ایکی ضد و وار ایدیجی، هر حال و شرطده طوپارلانه مزی صاغلاپیجی، یکیدن تاریخنی بر یوروپوشه چیقمه مزی، بتون زورلقلرک اوسته سندن گله بیلمه مزی صاغلاپیجی ایکی ضد اوزللگه بز صاحبز دنیاده؛ ساده جه بز: عرفانی درینلک ایله تاریخنی درینلک.

عرفانی درینلگی بز عثمانلیجده ده گوره بیلیرز. تاریخنی درینلگی ده گوره بیلیرز. یعنی بوگون عثمانلیجده رسماً یاساقلانش اولسه بیله، یعنی بزم حیاتزدن فعلاً چکیلوب آتیلمش اولسه بیله، گله جگمژک آنچ عثمانلیجده اوزرندن قورو لاپیله جگنی گوسترن اڭ اومنلى شى، براز اوڭجه ویردیگم اورنک. عثمانلیجده بزم حیاتزدن چکیلدى، دیل حیاتزدن چکیلدى. یوڭمزى بیتیردك، ادبیاتزى بیتیردك، ادبیات گیتدى. صنعت گیتدى. طولاپیسیله حیات گیتدى. عثمانلیجده هم یوڭمزى، هم روح کوکلریمژك، هم صنعتمىزك، ادبیاتزى طولاپیسیله بزم اورته يه قویدیغىز تاریخنده کى يولیجیلگە، هم عرفانی درینلگنک هم ده تاریخنی درینلگڭ قایناغى و اونڭ ياشىسىمىسى. و عثمانلیجده گيدنجه بز تاریخنده چکیلدى. یعنی عثمانلى طوردىرولدى، دنيا تاریخنی طوردى.

عثمانلیجده نک بیتیریلمسى بزم آياغمزى باصاجق زمينمزى بیتيرمه مز و طولاپیسیله قایغان زمينلرده پاتيناز يامپه يه باشلامە مزلە صوڭۇچلاندى. دیلک بیتیریلمسى دینىڭ ده

yitirmişse, Müslüman kişi Müslümanlıkla ilişkisini yitirir. Bizim sorunumuz, dilin yok edilmesi ve dolayısıyla aslında dille ifade edilebilecek, dille ifadesini bulabilecek koskoca bir medeniyetin, fikriyatın, zihnin, gök kubbenin çökmesidir. Gök kubbe çökmüşdür. Dil olmadan din olmaz cunkü.

Başka toplumlarda olmayan iki zıt ve var edici, her hâl ve şartta toparlanmamızı sağlayıcı, yeniden tarihî bir yürüyüşe çekmamızı, bütün zorlukların üstesinden gelebilmemizi sağlayıcı iki zıt özelliğe biz sahibiz dünyada; sadece biz: İrfânî derinlik ile tarihî derinlik.

İrfânî derinliği biz Osmanlıcada görebiliriz. Tarihî derinliği de görebiliriz. Yani bugün Osmanlıca resmen yasaklanmış olsa bile, yani bizim hayatımızdan fiilen çekiliп atılmış olsa bile, geleceğimizin ancak Osmanlıca üzerinden kurulabileceğini gösteren en önemli şey, biraz önce verdiğim örnek. Osmanlıca bizim hayatımızdan çekildi, dil hayatımızdan çekildi. Yönüümüzü yitirdik, edebiyatımızı yitirdik, edebiyat gitte. Sanat gitti. Dolayısıyla hayat gitti. Osmanlıca hem yönümüzün, hem ruh köklerimizin, hem sanatımızın, edebiyatımızın dolayısıyla bizim ortaya koyduğumuz tarihteki yolculuğum, hem İrfânî derinliğinin hem de tarihî derinliğin kaynağı ve onun yansıması. Ve Osmanlıca gidince biz tarihten çekildik. Yani Osmanlı durduruldu, dünya tarihi durdu.

Osmanlıcanın yitirilmesi bizim ayağımızı basacak zeminimizi yitirmemiz ve dolayısıyla kaygan zeminlerde patinaj yapmaya başlamamızla sonuçlandı. Dilin yitirilmesi dinin de içeriksizleş-

ايچریکسز لشدیرىلمه سنه، بىچىم بوزو منه اوغراتىلمه سنه و روحنڭ چالىنمه سنه يول آچدى. یعنى بز بىشكىلدە عثمانلیجە يله، مدنىت دىلىمىزىلە يكىدىن بولوشامىدىغىز سورە جە حقىقتىڭ اذنى سورە مەيىز. كندىمىزى بولامايز. كندىمىزە گله مەيىز. انسانلغە يول گوستەرە جک بىر يولجىلغە چىقامايز. شونى سوپىلىيورم بن: بوگون دنیا يە سوپىلە جک تك بىر سوز وار؛ او سوزى سوپىلە يە جک بىز؛ اما بز يوقز. نە دن يوقز؟ دىلىمىزى بیتىرىدىگىز اچچون يوقز. قرآنڭ يېرىتىدىگى مدنىت دىلىمىزى، یعنى عثمانلى ترکىجە سنى بیتىرىدىگىز اچچون. اويسە اسلام دنیاسىنىڭ بزە باقدىغى اونوتمايالم.

خواجەم، بىيازىڭىزدە، أوج بىوک پارالل دورىمدىن بىجىت ايتىدىگىز يرده ”كولتوردە يوقسە ئىز، يوق اولمقدن قورتولاماز سىڭ!“ دىيورسىڭ. زىنگىن كولتور خزىنە مزە اولاشىنە نك آناختارىنىڭ عثمانلیجە اولدىغى گوز اوڭنە بولوندىرورسەق بىجىت ايتىدىگىز پارالل كولتور حرکىتىnde عثمانلیجە يى ناصل دىرىنلىرىرىسىڭ، نە يە قويار سىڭ؟

بو چوق اوغلۇ بىر صورى. بوڭا ايليشكىن اىپ اوچلىرى ويردم براز اوڭجه. عثمانلیجە اولمادن بز بىر شى ياپامايىز. عثمانلیجە اولمادن، عربجه اولمادن بز بىر شى ياپامايىز. بزى عربجه اىلە بولوشدىراجق شى عثمانلیجە در. اسلامڭ بزە نە سوپىلە دىيگىنی آڭلاپايىلە مز اچچون، انسانلغە قارشى يە قالدىغى صورونلىرى بىشكىلدە آڭلاماندىرۇب آشە مزى صاغلاپايىلە جک بىر يولجىلغە چىقاپىلە مز اچچون كىسىنلكلە دىلىمىزە قاۋوشە مز لازم. دیل اولمادن يول آلامايىز؛ يولە بىلە چىقامايز. دیل، يول فنارى گىي بىر شىدر چونكە. دىلگىزى بیتىرىمىشىسى ئىز هىچ بىر يە گىدە مز سىڭ. هىچ بىر يە گوره مز سىڭ. يولگىزى غىب ايدرسىڭ. ذهنگىز مسلمانىجە ايشلەمە ز. ادراكىز مسلمانىجە گرچىلشىز. دويمە بىچىمگىز مسلمانىجە اولماز. یعنى طولاپىسى اىلە بولىلە بىر بىر يە گىر سىڭ،

tirilmesine, biçim bozumuna uğratılmasına ve ruhunun çalınmasına yol açtı. Yani biz bir şekilde Osmanlıcaya, medeniyet dilimizle yeniden buluşmadığımız sürece hakikatin izini süremeyeiz. Kendimizi bulamayız. Kendimizde gelemeyiz. İnsanlığa yol gösterecek bir yolculuğa çıkamayız. Şunu söyleyorum ben: Bugün dünyaya söylenecek tek bir söz var; o sözü söyleyecek biziz; ama biz yokuz. Neden yokuz? Dilimizi yitirdigimiz için yokuz. Kur'an'ın yeserttiği medeniyet dilimizi, yani Osmanlı Türkçesini yitirdigimiz için. Oysa İslam dünyasının bize baktığını unutmayalım.

Hocam, bir yazınızda, üç büyük paralel devrimden bahsettiğiniz yerde “Kültürde yoksanız, yok olmaktan kurtulamazsınız!” diyorsunuz. Zengin kültür hiznemize ulaşmanın anahtarının Osmanlıca olduğunu göz önünde bulundurursak bahsettiğiniz paralel kültür hareketinde Osmanlıcayı nasıl değerlendirirsiniz, ne reye koyarsınız?

Bu çok önemli bir soru. Buna ilişkin ipuçları verdim biraz önce. Osmanlıca olmadan biz bir şey yapamayız. Osmanlıca olmadan, Arapça olmadan biz bir şey yapamayız. Bizi Arapça ile buluşturacak şey Osmanlıdır. İslam'ın bize ne söylediğini anlayabilmemiz için, insanların karşı karşıya kaldığı sorunları bir şekilde anlamlandırıp aşmamızı sağlayabilecek bir yolculuğa çıkabilmemiz için kesinlikle dilimize kavuşmamız lazım. Dil olmadan yol alamayız; yola bile çıkamayız. Dil, yol feneri gibi bir şeydir cunkü. Dilinizi yitirmişseniz hiçbir yere gidemezsiniz. Hiçbir yeri göremezsiniz. Yolunuzu kaybedersiniz. Zihniniz Müslüman'ca

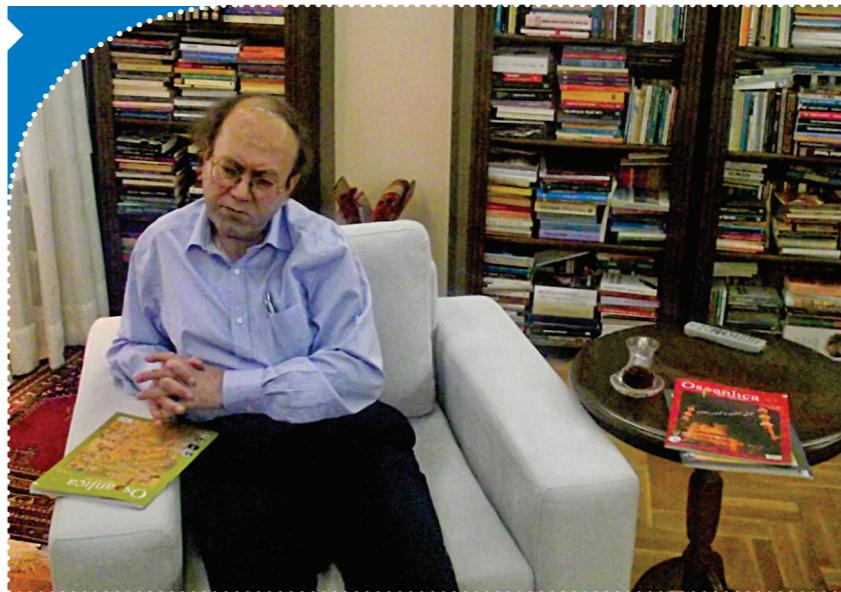
صوموڭىرە اىشلەتلىكىن دە چىقاما زىكىز. بو يۈزدىن عثمانلىجە زىم يېڭى بىر مدنىيەت فكىرىنىڭ تىللەرىنى آتابىلىمە مزڭ، يېڭى بىر مدنىيەت يۈچىلىغۇنە چىقابىلىمە مزڭ كىليومترە طاشىدیر. عثمانلىجە وىلما دەن ھېچ بىر شىكلەدە يول آلاما يىز بىز. بن آچىقىجەسى شۇنى سوپەتلىكىن، بىر كىز داها تىكىر ايتىمك بەهاسىنە: بو گون دنیا يە سوپەتلىكىن بىلە جاك تىك بىر سوز وار. او سوزى سوپەتلىكىن بىز بىز. ما بىز يوقىز. يەنى دىلىل يوق چۈنكە. اىشتە قرآنڭ دىلىندىن خېرىمىز وق بىز.

و گون مثلا عربجه ی قوللانيور عربله. اما عربجه ده سکولر لشدير يلمش طورو مده. تر كيه نئڭ ئۇنىلى صورونى، بزم اشادىغىمىز ئىچ ئۇنىلى صوروون دىلەمزك سکولر لشدير يلمه سيدر؛ عىنى دىلەمزك اسلامى كو كلرنىن آرىيندىر يلمه سى، قوپار يلمىسىدر. و ئولكە ده ياشادىغىمىز سکولر لشمه، باتىليلاشمە، مودرنلىشمه لان نه ديرسە ئىز دىلەك بزم مدنىيت قريزى ايله برلکدە اشادىغىمىز ئىچ ئۇنىلى صوروون دىلەك سکولر لشدير يلمه سيدر. دىلەك سکولر لشدير يلمه سى، دىلەك يوق ايدىلەمىسى دىمكدر. دىلەك كندىنى افادە ايدن روحنى يېتىرمىسى دىمكدر. قايناقلىرىنى يېتىرمىسى دىمكدر. حضرت پيغمبر ئىكنىسىنى "مدينة العلم" بىهه تعريف ايتدىگىنى او نوتايىام. يعنى حضرت پيغمبر كندىسىنى "علمك مدينة سى" دىبە تعريف ايدىبور. يعنى طولايسى يىلە بزم مدنىيت فكرى يېزك قايناغى طوغريدىن سنت سئىه در. سنت سئىه نئڭ تظاهرى ده مكّه و مدينە ده تجلّى ايتمىشدەر. بزم حضرت پيغمبر ئىك سنت سئىه سى او زرىنه قفا يورمه مز لازم. و گون عثمانلىجە لىسە لر ده سچمەلى درس او لارق او قوتولويور. و نيونورسيتە لر ئى ده بعض بولوملىرىندا ئو گرتىلىيور. عثمانلىجە يلمە نئڭ تر كيه لى بر گنجە نه گې قاتقىلىرى او لور؟

ر دفعه عثمانليجه بيلمه نل ترکيه ده بر گنجه قزانديراجفي
لث اونلى شى، اوز گوندر. بر مدنىت ديلنه صاحب

işlemez. İdrakiniz Müslüman'ca gerçekleşmez. Duyma biçiminiz Müslüman'ca olmaz. Yani dolayısı ile böyle birbirinize girersiniz, sonra işin içinden de çıkamazsınız. Bu yüzden Osmanlıca bizim yeni bir medeniyet fikrinin temellerini atabilmemizin, yeni bir medeniyet yolculuğuna çikabilmemizin kilometre taşıdır. Osmanlıca olmadan hiçbir şekilde yol alamayız biz. Ben açıkçası şunu söylüyorum, bir kez daha tekrar etmek pahasına: Bugün dünyaya söylemeyecek tek bir söz var. O sözü söyleyecek biziz. Ama biz yokuz. Yani dil yok cunkü. İşte Kur'an'ın dilinden haberimiz yok bizim.

Bugün mesela Arapçayı kullanıyor Araplar. Ama Arapça da sekülerleştirilmiş durumda. Türkiye'nin en önemli sorunu, bizim yaşadığımız en önemli sorun dilimizin sekülerleştirilmesidir; yani dilimizin İslâmî köklerinden arındırılması, koparılmasıdır. Bu ülkede yaşadığımız sekülerleşme, batılılaşma, modernleşme falan ne derseniz deyin bizim medeniyet krizi ile birlikte yaşadığımız en önemli sorun dilin sekülerleştirilmesidir. Dilin sekülerleştirilmesi, dilin yok edilmesi demektir. Dilin kendini ifade eden ruhunu yitirmesi demektir. Kaynaklarını yitirmesi demektir. Hazreti Peygamberin kendisini "Medinetü'l ilm" diye tarif ettiğini unutmayalım. Yani Hz. peygamber kendisini "ilm-in Medine'si" diye tarif ediyor. Yani dolayısı ile bizim medeniyet fikrimizin kaynağı doğrudan sünnet-i seniyyedir. Sünnet-i seniyyenin tezahürü de Mekke ve Medine'de tecelli etmiştir. Bizim Hazret-i Peygamberin sünnet-i seniyyesini üzerine kafa yormamız lazımdır.

او مله یو جلیلغنڭ ايلك آدینى آتىسىدر. بىر يىر بولمىسىدر. آيااغنى باصابىلە جىڭى صاغلام بىر زمينىڭ قارشىسنه چىقىمش او لمىسىدر. يعنى صاغلام بىر زمينلە قارشى قارشى يە گلمىسىدر. طولايىسى ايله دىلڭ نە قدر زنگىن او لدىغىنى، انسانى نە قدر زنگىنلىشىرىدىگىنى، افقى نە قدر آچدىغىنى، او مودىنى نە قدر يىشتىرىدىگىنى، بذاتە ياشايارق حىّ ايتىسىدر، گورمىسىدر. باشقە كولتۇرلە، باشقە مدنىتلە، داها طوغىریدن و داها طوغورغان بىر ارتباطە، بىر ايلتىشىمە گچە بىلەمە نىڭ امكانلىرىنە قاۋو شىمىش او لمىسىدر. بوگون مىلا آدم ”قورام“ دىيور. نە دىمك ”قورام“ يا.. مانياقمىسىڭ سن؟ اويسە باطلى ۲۵۰۰ سنه در ”ئورى“ دىيور. يعنى او ئورىنىڭ نە قدر زنگىن بىر كلمە او لدىغىنى گورە مىيور مىسىڭ سن؟ ۲۵۰۰ سنه در ئورى، ئورى دىيور دىگلىمى؟ سن نىيە نظرىيە يى قالدىرييور سىڭ آرقداش؟ نە اىستىيور سىڭ بىندن؟ بىندن نە اىستىيور سىڭ؟ بو ناصل بىر جنایتىدر بويىلە؟ كلمە لىرىزىڭ آڭلاملىرىنى طارالتىيورز. ”قورام“ هېچ بىر شى سوپىلە مىيور بىڭا. هېچ بىر شىكلە قىشقىرىتىيور بىنى. هېچ بىر موزىقالىتە سى يوق، درىنلەگى يوق. چاغرىشىم گوجى صفر. بويىلە لىكلە نظرىيە دە كى اسلامى روح صفر لانمىش

Bugün Osmanlıca liselerde seçmeli ders olarak okutuluyor. Üniversitelerin de bazı bölümlerinde öğretiliyor. Osmanlıca bilmenin Türkiyeli bir gence ne gibi katkıları olur?

Bir defa Osmanlıca bilmenden Türkiye'de bir gence kazandıracığı en önemli şey, özgüvendir. Bir medeniyet diline sahip olma yolculuğunun ilk adımını atmasıdır. Bir yer bulmasıdır. Ayağını basabileceği sağlam bir zeminin karşısına çıkmış olmasıdır. Yani sağlam bir zeminle karşı karşıya gelmesidir. Dolayısı ile dilin ne kadar zengin olduğunu, insanı ne kadar zenginlestirdiğini, ufkunu ne kadar açtığını, umudunu ne kadar yeşerttiğini, bizatihî yaşayarak hissetmesidir, görmesidir. Başka kültürlerle, başka medeniyetlerle, daha doğrudan ve daha doğurgan bir irtibata, bir iletişime geçebilmenin imkânlarına kavuşmuş olmasıdır. Bugün mesela adam "kuram" diyor. Ne demek "kuram" ya.. manyak misin sen? Oysa Batılı 2500 senedir "teori" diyor. Yani o "teori"nin ne kadar zengin bir kelime olduğunu göremiyor musun sen? 2500 senedir teori, teori diyor değil mi? Sen niye nazariyeyi kaldırıyorsun arkadaş? Ne istiyorsun benden? Benden ne istiyorsun? Bu nasıl bir cinayettir böyle? Kelimelerimizin anlamlarını daraltıyoruz. "Kuram" hiçbir şey söylemiyor bana. Hiçbir şekilde kıskırtmıyor beni. Hiçbir müzikalitesi yok, derinliği yok. Çağrışım gücü sıfır. Böylelikle nazariyedeki İslâmî ruh sıfırlanmış oluyor. Zaten bütün mesele de o. Dil insana ruh verir, ruh kazandırır. Yani Osmanlıcayı öğrenen kişi kesinlikle dil üzerinden bir ruh sahibi olacaktır; dola'yısı ile insanlığa ruh üfleyebilecek kaynağına nasıl gidebileceğini, bu

اولويور. ذاتاً بتون مسئله ده او. ديل انسانه روح ويرر، روح فزانديرير. يعني عثمانليجه يي اوگرنن كيشى كسينلكله ديل اوزرندن بر روح صاحبى اولا جقدر؛ طولايisi ايله انسانلغه روح او فله يه بيله جك قايناغه ناصل گيده بيله جگنى، بو قايناقله ناصل درينلكلى ارتباط قورابيله جگنى گورمش اولا جقدر.

ملّى اگيٰتيم باقاني صايين نابي آوجى بر تلوiziyon پروغرامنده عثمانليجه نڭ سچمهلى درس اولمه سنڭ يترلى اولمادىيغى، بتون اگيٰتيم مفردانته يايىلمىسى گر كدىگنى افاده ايتدى. سزه گوره عثمانليجه ترکيه ده اگيٰتيم سىستمنڭ نزه سندە و نە أولچووده اوللى ؟

نابي آوجى نڭ سوileه دىگى شى چوق اوئىلى بنجه. نابي آوجى بو ايشلىرى قاورايان اڭ اي، اڭ اوڭدە گلن اسلردن برى اصلنده. قفا قونفورينه صاحب بر كىشى. صيره دن برى دگل نابي آوجى. تمام قبول ايدىيورم. گرچكچى اولق لازم. شو آن عثمانليجه يي اگيٰتيم سىستمنڭ مرکزىنە او تورتامايز. بو زور براز. دىمىش يا آشتايىن ”أولڭ يارغىلىرى يىقىق، آطومى پارچەلامقىن داها زوردر“ دىيە. طوغرى سوileه مش. عثمانليجه يان درس اولماز، اولماز يعنى. سچمهلى درس مسئله سنڭ اوته سندە بزم عثمانليجه اوزرندن دنياىي، اشياىي آلغىلا يابيله جك بر ذنه او لاشه مز لازم. عثمانليجه يه قارشى چيكان انسانلر، عثمانليجه نڭ اگيٰتيم ديلينڭ او مورغەسى حالنە گلمەسنه قارشى چيكان انسانلر، كسينلكله يا خائىدر يا ده گرى ذكالى. سن لاتىنجه يي او رته دن قالدىريايىلىرىمىسى ؟ بوileه بر شى يوق. مثلا ”فيزيك“ كلمەسى، مثلا ”قوزمۇز“ كلمەسى، مثلا ”أتىك“، ”استهتك“ كلمەلرى.. بو كلمەلرڭ هېسى لاتىنجه دن غركجه دن گلىيور. ۲۵۰۰ يىلدەر قوللانىيور آدمىلر. بر سوركلىك وار. مدنىتلرڭ سوركلىكى، دىللرنىڭ سوركلىكىلە مىكن اولا يىلىر. دىللرى يوق ايدىلەن مدنىتلر، يوق اولقىن دن قورتولامازلار. آنا، كلىد، قورووجى قاورامىل بونلر

kaynakla nasil derinlikli irtibat kurabilecegini görmüş olacaktir.

Milli Eğitim Bakanı Sayın Nabi Avcı bir televizyon programında Osmanlicanın seçmeli ders olmasının yeterli olmadığını, bütün eğitim müfredatına yayılması gerektiğini ifade etti. Size göre Osmanlica Türkiye'de eğitim sisteminin neresinde ve ne ölçüde olmalı?

Nabi Avcı'nın söylediğى şey çok önemli bence. Nabi Avcı bu işleri kavrayan en iyi, en onde gelen isimlerden biriaslinda. Kafa konforuna sahip bir kişi. Sıradan biri değil Nabi Avcı. Tamam kabul ediyorum. Gerçekçi olmak lazımdır. Şu an Osmanlicayı eğitim sisteminin merkezine oturtamayız. Bu zor biraz. Demiş ya Einstein ”Önyargıları yıkmak, atomu parçalamaktan daha zordur“ diye. Doğru söylemiş. Osmanlica yan ders olmaz, olamaz yani. Seçmeli ders meselesinin ötesinde bizim Osmanlica üzerinden dünyayı, eşyayı algılayabilecek bir zihne ulaşmamız lazımdır. Osmanlicaya karşı çıkan insanlar, Osmanlicanın eğitim dilinin omurgası haline gelmesine karşı çıkan insanlar, kesinlikle ya haindir ya da geri zekâlı. Sen Latinceyi ortadan kaldırabilir misin? Böyle bir şey yok. Mesela ”Fizik“ kelimesi, mesela ”cosmos“ kelimesi, mesela ”etik“, ”estetik“ kelimeleri.. bu kelimeleerin hepsi Latinceden Grekçeden geliyor. 2500 yıldır kullanıyor adamlar. Bir süreklilik var. Medeniyetlerin sürekliliği, dillerinin sürekliliği mümkün olabilir. Dilleri yok edilen medeniyetler, yok olmaktan kurtulamazlar. Ana, kilit, kurucu kavramlar bunlar çunkü. Hiç olmazsa şunu yapmamız lazımdır. Hiç olmazsa üniversite müfredatında, özellikle sosyal bilimler alanlarında Os-

چونكە. هيچ اولمازسە شونى ياپىمە مز لازم. هيچ اولمازسە او نىورسيتە مفردانىدە، اوزللىكلە صوسىال بىلىملىر آلانلرندە عثمانليجه يي اگيٰتيم سىستمنڭ مرکزىنە او تورتىمە مز لازم؛ باشقە تورلى اولماز. باشقە تورلى كندى دىلىمى بولامام، كندى قاوراملىمى قورامام، كندى دنياىمى، كندى گوك قبه مى يىكىدىن انشا ايدەمم. انسانلغە يىڭى بر مدنىت فىكرى صونامام.

خواجەم، بىزه ”فتوات مدنىيە“ كلىياتىزدىن بىت ايدە بىلىرىمىسىڭ براز. شو آن نە آشامەدە ؟

فتوات مدنىيە: سنت سنيه. ۱۲ جىددىك بىر اثر. مدنىت فكرينىڭ، بزم وار اولوش يوجىلغىمىزڭ قايناغى سنت سنيه در. اورايىه طاييانارق گلىشىدىرىيورم. اسلام دوشونجە سندە داها اوڭجە دن او رتە يە قۇناماش بىر شى او رتە يە قويييورم. بورادە متواضع او لمە يە گرک يوق. چونكە ۱۴-۱۵ سنه در قفا پاتلاتىيورم. سنت سنيه نڭ سادە جە مسلمانلرڭ دگل، بتون انسانلغە تىرىبەسى اوزتىلە دىگىنى دوشونىيورم. بزم حقىقت فكرىمىزڭ قايناغى سنت سنيه ده گىزلى. بو يوزدن سنت سنيه اولماز. فتووات مدنىيە، سنت سنيه نڭ ستونلىرى اوزرنندە بتون مدنىتلرڭ ده آچىقلانمىسىدەر. بتون انسانلىق تىرىبەسى،

manlicayı eğitim sisteminin merkezine oturtmamız lazımdır; başka türlü olmaz. Başka türlü kendi dilimi bulamam, kendi kavramlamam, kendi dünyamı, kendi gök kubbemi yeniden inşa edemem. İnsanlığa yeni bir medeniyet fikri sunamam.

Hocam, bize ”Fütuhat-1 Medeniyye“ külliyatınızdan bahsedebilir misiniz biraz. Şu an ne aşamada?

Fütuhat-1 Medeniyye: Sünnet-i Seniyye. 12 ciltlik bir eser. Medeniyet fikrinin, bizim varoluş yolculugumuzun kaynağı sünnet-i seniyyedir. Oraya dayanarak geliştim. İslam düşüncesinde daha önceden ortaya konmamış bir şey ortaya koymuyorum. Burada mütevazi olmaya gerek yok. Çünkü 14-15 senedir kafa patlatıyorum. Sünnet-i seniyyenin sadece Müslümanların değil, bütün insanların tecrübesini özetledigini düşünüyorum. Bizim hakikat fikrimizin kaynağı sünnet-i seniyyede gizli. Bu yüzden sünnet-i seniyye olmadan olmaz. Fütuhat-1 Medeniyye, sünnet-i seniyye'nin sütunları üzerinden bütün medeniyetlerin de açıklanmasıdır. Büttün insanlık tecrübesi, sünnet-i Seniyye'de derç edilmiş. Efen-dimizin (sav) âlemlelere rahmet

سُنْت سَنِيْه دَه درَج اِيدِيلِمِش. افْدِيزْك عَالَلَرَه رَحْمَت او لارق
گوندريلمه سنث سرّينڭ سرّيدر بولى زماندە.

**صوڭ او لارق، عثمانلىجه درگى ۲۰۱۴ يىلى او جاق آينىن اعتباراً
هر آى چيقىيور؛ درگىمز حقىنە نەلر سوپىلەمك اىسترسىڭ؟**

بىنم اڭ فضله هيچانلاندىغىم درگىلەرن بىرى بولىدە. ايلك دفعە گوردىيگىمde چوق سوينىدم. بن سزى تبرىك ايدىيورم. درگى يى چىقاران آرقداشلىرى تبرىك ايدىيورم. بولى گرچىكىن اولى آچىجي بولىشى. بىدۇع الزمانڭ اخلاقىنىڭ، تقواسنىڭ، مجاهىدە سنث مىوهسى بولى. گوز ياشارتىيجى بولىشى بولى. بولىشكىلده بولى جىسارتى بولىتانتە، سوركلىلگە دونوشىرىمەڭىزى ايستىيورم. ان شاء الله ربّم اوڭىزى آچار. بورادەكى صىميمىتىڭ، صاحىجىلگەن قارشىلغىنى بولاجىغى دوشونىيورم.

بو درگى، بولىدادر. ترکىيەدە اگىتىيم و كولتۇر درگىجىلەكى آلاتىندا بولىدە، بولىشلاڭىغىج اولدىڭىز. الله سزىن راضى او لىسون. تكرار ايدىيورم؛ باقى، او يغارلۇغى بالفعل ياشىيور او لا يلىر اما بالقول چوكىمىشىر. عثمانلى مدنىيە بالفعل چوكىمىش او لا يلىر اما بالقول ياشىيور. بولىزىم گلەمكىدە او لىدىغىمىزى، گلە جىڭىزى سوپىلىيور. بولى درگى بوناڭ بولىتىمير؟ كىسىنلەك كۈچكە دە اولسە بولىتىدر. يىنى ايشىڭ آلفابەسى، باشلاڭىغى نقطەسى مجبوراً بولىلە.

بو درگى مىزانپاڻى، صوڭرە بىن اڭ چوق اتكىلەين طرفى صىميمىتى او لىدە. يىنى صىميمىتى، هېچ بولىشىم يوق. كندىن كىلىدەلەمش. خيرات وقىنى نىڭ دىيگەر فعالىيەلىرى گىي آچىقىجە سى. الله او نىلەن دەن، او نىلەن صىميمىتى، اخلاقىلى چالىشىمەلرندەن راضى او لىسون. اوڭلارىنى آچسىن، غير تلىنىڭ مىوهلىرىنى ويرىسىن، گلە جىڭىزى درىاسىنە طامىلە دوشۇن بولى مىوهلىر، ھېپىزكە آچىلغىنى گىدرىسىن؛ اوڭىزى و افقىمىزى آچسىن، او مودىزى يىشرتىسىن.

olarak gönderilmesinin sırrının sırrıdır bu aynı zamanda.

Son olarak, Osmanlica Dergi 2014 yılı Ocak ayından itibaren her ay cikiyor; dergimiz hakkında neler söylemek istersiniz?

Benim en fazla heyecanlandığım dergilerden biri bu oldu. İlk defa gördüğümde çok sevindim. Ben sizi tebrik ediyorum. Dergiyi çikanlar arkadaşları tebrik ediyorum. Bu gerçekten ön açıcı bir şey. Bediuzzaman'ın ihlasının, takvasının, mücahedesinin meyvesi bu. Göz yaşartıcı bir şey bu. Bir şekilde bu cesareti bir metanete, sürekliliğe dönüştürmenizi istiyorum. İnşallah Rabbim önnüňüzü açar. Buradaki samimiyetin, sahiciliğin karşılığını bulacağımı düşünüyorum. Bu dergi, bir milattır. Türkiye'de eğitim ve kültür dergiciliği alanında bir milat, bir başlangıç oldunuz. Allah sizden razi olsun. Tekrar ediyorum; Batı, uygarlığı bilfiil yaşıyor olabilir ama bilkuvve çökmüştür. Osmanlı medeniyeti bilfiil çökmüş olabilir ama bilkuvve yaşıyor. Bu bizim gelmekte olduğumuzu, geleceğimizi söylüyor. Bu dergi bunun bir işaret midir? Kesinlikle küçük de olsa bir işaretidir. Yani işin alfabetesi, başlangıç noktasını mecburen böyle. Bu dergi mizanpajı, sonra beni en çok etkileyen tarafı samimiyeti oldu. Yani samimiyeti, hiçbir şov yok. Kendini kilitlemiş. Hayrat Vakfı'nın diğer faaliyetleri gibi açıkçası. Allah onlardan, onların samimi, ihlaslî çalışmalarından razi olsun. Önlerini açsin, gayretlerinin meyvelerini versin, geleceğimizin deryasına damla damla düşen bu meyveler, hepimizin ağığını, susuzluğununu gidersin; önumüzü ve ufkumuzu açsin, umudumuzu yeşertsin.

osmanlicaegitim.com

- Osmanlica'da Türkçe unsurlar (Video anlatımlı)

- Osmanlica'da Arapça ve Farsça unsurlar (Video anlatımlı)

- Hüsn-i hat çalışmalarları ve pratikleri (Video anlatımlı)

- Edebi metinler ve arşiv belgeleri (Video anlatımlı)

- Osmanlica eğitim-öğretim materyalleri (Görüntülü-sesli-basılı)

- Osmanlica kurslarına ön kayıt

hayratvakfi.org

facebook.com/hayratvakfi

twitter.com/hayratvakfi

youtube.com/hayratvakfi

Osmanlıca Öğreniyorum

Geçtiğimiz ay, harfler ve 'okutucu harfler' dediğimiz günümüzde 'sesli harfler' denilen harfleri öğrenmiştık. Yani aslında hepimiz şu an kolay metinleri rahatlıkla okuyabiliyoruz. Her işin kendisine göre püf noktaları vardır muhakkak. Şimdi bunlardan bazlarını paylaşalım sizlerle.

Başa gelen sesli harfleri fark edelim.

► "A" sesli harfi yanı okutucusu ilk hecede gelirse üstünde med işareteti olur.

آی	آت	آسیه	آمریقه	آراچ	آрабه
Ay	At	Asya	Amerika	Araç	Araba

Aşağıdaki kelimeleri okuyup altındaki boşluklara yazınız

آسانسور	آوقات	آپارتمان	آیاق	آق	آچ
.....

► "He" okutucusu kelime tek hece değilse ilk hecelerde gelmez

ترس	سرت	دمیر	جکت	تمل	نه
Ters	Sert	Demir	Ceket	Temel	Ne

Aşağıdaki kelimeleri okuyup altındaki boşluklara yazınız

سرچه	کسکین	کله بک	گله جک	تنه که	کلپچه
.....

► Başa gelen "i-i" sesleri "elif" harfi ve "ye" harfi ile birlikte yazılır.

ایشیق	ایکی	ایلیق	اینجه	ایصلاح	ایپ
Işık	İki	İlik	İnce	Islak	İp

Aşağıdaki kelimeleri okuyup altındaki boşluklara yazınız

ایش	ایصى	اینترنت	ایلگى	اینانچ	ایشپورطه
.....

► Başa gelen "o-ö-u-ü" sesleri "elif" harfi ve "vav" harfi ile birlikte yazılır.

او	اوگوت	اوزون	اوزوم	اولغون	اوزگون
O	Ögüt	Uzun	Üzüm	Olgun	Üzgün

Aşağıdaki kelimeleri okuyup altındaki boşluklara yazınız

اوز	اوزنگى	اویون	اوموت	اوچ	اوزای
.....

Osmanlıca kelimelerde en çok dikkat çeken hususlardan birisi de okutucu harflerin (sesli harfler) dört adet olmasıdır. Üç okutucu harfin birden fazla karşıladığı sesin bulunmasıdır. Bu ilk bakışta bir zorluk gibi gözükse de aslında kafamızı çalıştmaya yarayan önemli bir ayrıntıdır.

Bunun ayrimini yapmak için bazı harflerin kalın ve ince karşılıklarının olduğu bilgisi işimize yarayacaktır. Peki, bu harfler hangileridir?

KALIN	خ	ص	ط	ط	غ	ق
İNCE	ھ	س	ت	د	گ	ك
	h	s	t	d	g	k

Türkçe asılı bir kelimenin içerisinde yukarıdaki kalın seslerden birisi varsa okutucu seslerden (a-i-o-u) sesleriyle okuruz. Bu durum birden fazla ses karşılığı olan okutucu harflerin hangi seslerle okumamız gerektiğini ilk bakışta gösterir bize.

Mesela,

خوروز	صيقي	طاسلاق	طوقوز	اولغون	قويون
Horoz	Sıkı	Taslak	Dokuz	Olgun	Koyun

Ince sesli harfler gelirse de diğer seslerle (e-i-ö-ü) okunur.

Mesela,

هر	سچه نك	توب	دیزگى	گوروش	کدى
Her	Seçenek	Tüp	Dizgi	Görüş	Kedi

Bir kelime birkaç şekilde okunu-yorsa ne yapacağız? O zaman kelimemin cümle içindeki manası okumamıza yardımcı olacaktır.

Mesela,

	كۈيۈ Koyu	كۈيۈ Kuyu
---	----------------------------	----------------------------

Bu kelime görüldüğü üzere iki şekilde de okunabiliyor, fakat cümle içerisinde doğru şekilde okumak hiç de zor olmayacağıdır.

Mesela.

چای چوق قویو اولمش	باغچه‌دهکی قویو چوق دریندر
Çay çok koyu olmuş	Bahçedeki kuyu çok derindir

Aşağıdaki atasözlerini kalın ve ince harfleri fark ederek okuyunuz.

۱) شاشقین اوردک، ترسنه طوغرى يوزر.	۲) طوق آغىرلامسى گوچدر.
۳) آقان صو، يوصون طوماز.	۴) آتيلان اوق، گرى دونمىز.
۵) دانىشان طاغلر آشار، دانىشمايان يولده شاشار.	۶) گر گين ايپ، چابوق قوبار.
۷) ايسته دىكىنى سويمەيلەين، ايستە مەدىكىنى ايشيتىر.	۸) يول يورو مەيلە، بورج أودەمەيلە بىتر.
۹) سوز وار ايش بىتىرير، سوز وار باش بىتىرير.	۱۰) صايىلى قويونى، قورت قاپىماز.

Bazı kelimeler okutucu almazlar. Bunlara klişeleşmiş kelimeler de denilir. İlk bakışta okumakta zorlanmak gayet normal olabilir, fakat cümle içerisinde okumak hiç de zor olmayacağından emin olun. Osmanlıca kelimeler görsel hafızaya alındıktan sonra okumak daha da kolay olduğunu küçük fakat devamlı pratiklerden sonra sizler de görebilirsiniz.

Mesela.

بر	سز	سکز	بچق	گبى	آنچق
Bir	Siz	Sekiz	Buçuk	Gibi	Ancak

Şimdi aşağıdaki cümleyi okuyalım.

بیر بیر بیر بیر بیره گل برابر ستانده برابر برابر دکانی آچاله دیمش

عثمانی جہے قورسی سایہ سندھ

تاریخی اور گرنسیور لر

تاریخچه آگلاد تدقیرینی آگلامق ایسته دم

زونغولداقڭ ارگلى ايلچە سىنە خيرات وققى
طرفندن خلق اگىتىم مرکزى و آقشام صىنعت او قولىنده
باشلاتىلان، عثمانلى ترکىجەسى، درسلرىنە قاتىلان
قورسىيەرلەر، عثمانلىجە حقىنە شۇنلرى سوپىلە دى.

عثمانیجه اوگرنمک گوروندیگی قدر زور دگل
عثمانیجه قورسلری ملی اگیتیم باقانلغی و حیات
بوی اوگرنمک مدیرلگنڭ اورتاقلاشە خیرات وققى
ایله ياپىمش اولدىيغى پروطوقۇل نىتىجەسىنە ۲۰۱۲
يىلندە باشلامىشدەر. بو تۈركىيە گىنى اولوب، بىز ارگىلیدە
عثمانیجه قورسلرىنى وىرييورز. قورسلرىمىز ۱ نجى ۲
و ۳ نجى آشامەدە اولقلەه برابر ۳ و ۴ نجى آشامەي
ستىن قورسەل عثمانلىخەم، آقادەمك شىكلەدە
پۇرۇملا ملۇق چوق داها گوزل. **خالد اوز ترك**

مزاں طاشندن کویکھ قاچ یيللک اولدیغنى اوگرن

بز بو قورسه گلديگمزده آرقداشلر، بوندن صوڭره نه يىڭە لازم اولاچق گې سويلىملرده بولۇندىلر. اما بز ٦٠٠ يىللق عثمانلى كولتورينىڭ ميراثى ئوزىرنىدە بولۇنويورز. گچنلرده بر كويىه زيارته گيتدىگمزە كويىڭ خلقى كويىڭ نه زمان قورو ولدىيغىڭ فرقىنە دىگلىرىدە. اما او را دە كى عثمانلىيچە بىر مزار طاشىندىن او كويىڭ ٢٥٠ يىللق اولدىيغىنى، او مزاردا كيمىڭ ياتدىيغىنى أو گرمنىش اولدىق. بو نورمال بىر وطنداش ئاھ ئامگىزى نە، اھ-گى ، دىا - سادە حە تە كەھ

خیرات و قفقی ارگلی عثمانلیجه قورس خواجه سی اوغور گونش

Belge Çözelim

Belgenin çözümünü aşağıdaki boşluklara yazabilirsiniz. Bilemediğiniz ve çözemediğiniz kelimelerin yazılışları ve okunuşları için Şemseddin Sami'ye ait Kamus-u Türkî lügatinden faydalansırsınız. Bulduğunuz kelimeleri ve anımlarını aşağıdaki "kelimeler" bölümüne yazınız. En sonunda belgeden ne anladığınızı kısaca "Belgenin Özeti" bölümüne yazınız.

Belgenin çözümü **15 Şubat**'tan itibaren www.osmanlicadergi.com adresinde yayınlanacaktır.

ساله نظارت جيله نان مجلس و اور اعطا بوريللر قطمه تقريريه مربوطه مجلس محابه مضطهه ماهنده متابه او ليني او زده
قويه خاغنه كاهه مارى كي هود رکنی عصیري اموال سيرى مدققى اولوب دفعه عونه جنخه بنى سلخه نفانه فقى اولانه اباره
خانه ائمه حاجى ادھم زاده الحاج على اغاثات استعاء او ليني و جمهه اموال مقرره نان سنه ماضه بقايا الته لقوزى مان سيرين
فتحه جيله و هر ببر باش قىنه قىلى دھنەرە نه مدارضى اغايى سومى لان سفانى بورودوه تۈرى مۇلطۇر ئىچارايدىكى
كوتىسى دەنخاد تپىر و مضطهه مۇنۇھىلىت بىنگىه او طىلە او لوچەه اجراي اقصىي مصوصىڭ ئاطارەت مازلاڭ حوالىله
قويه دىلى دەنلىو ماشھىزىنە دھى ياخىل اونسى مجلس و اراده نزك قىنەرەن او بابەه نوجەه امرداراده نىن و كايتىلاھىرى
تحفه بوريللر اكاكوده اجرە مصقىھ بايانه امر و فلام حفته سەر اورەنەن

Belgenin Özeti

.....

Kelimeler

.....

بر قهرمان بکليورز

قلعه گچي ديك باشك بلو طللره ياري شىين،
طالغه طالغه صاچلرڭ روز گارلرله قارى شىين!
آدىنى نقش ايدهم، اسکى - قديم سورلره
سسىڭى هايقيرالم عصردن عصرلره...
صولتىڭله تىترە سين يكىدىن طوغو - باق،
و قورو لسون اللەڭ ابدى سلطنتى...
اقلقىرى قاپلاسین بايراقلىمىز آل، آل،
گوكلرە ظفرىمىزى چىزسىن وحشى بر قارتال!
قهرمانلر بويوسون ماصالىدە ديو مثالى،
اگىلسىن اوپسون گوكلر، جام نازلى هلالى...
اور دولرم يكىدىن طونايە آقىن ايتىسىن!

بر يىلىدىريم چاقسىن ده او زاغى ياقىن ايتىسىن!
سلام طورسون قارشىسىنده بتون شرفلىر، شانلى!
نامنى تىجىل ايتىسىن، يىلىزىلر كەشكشانلىر...
ايچىمده هىچ سونمەين بر فتح سوداسى وار.
ياوز گچي دىيورم: بو دنيا انسانه طار!
بر صدا دۈمك ايچۈن صحرالرە دوشەيم.
حلال او لسون بو يولده، وارم يوغم هر شىئم!
وولقان گچى لاو آتىش، نە صوصىش نە سونمەش.
بن بو ايمان او غرينه چىلغىنلرە دونمىش.
بر دها بکليورز، گنجلگە محراب او لسون،
روحلرى طوتوشىران بر آتش محرق او لسون.
سېنە سىنە بر لىشىن صاغە صولە صاپانلىر،
قهر او لسون حق طوروركى زور بەلرە طاپانلىر!
چىق، نرە دە سڭ، ظهور ايت! بىز سىنى بکليورز.
يىللردر يوللرڭدە يورغۇن امكلىورز..

عثمان يوكسل سردن گچى

Osman Yüksel Serdengeci

Bir Kahraman Bekliyoruz

Kal'a gibi dik basın bulutlarla yarışın،
Dalga dalga saçların rüzgarlarla karişın!
Adını nakşedelim, eski-kadim surlara
Sesini hakyralım asırdan asırlara...
Savletinle titresin yeniden doğu-batı،
Ve kurulsun Allah'ın ebedi saltanatı...
Ufukları kaplasın bayraklarımız al, al,
Göklerde zaferimizi çizsin vahşi bir kartal!
Kahramanlar büyüsün masalda dev misali,
Eğilsin öpsün gökler, canım nazlı hilali...
Ordularım yeniden Tuna'ya akın etsin!
Bir Yıldırırm çaksın da uzağı yakın etsin!
Selam dursun karşısında bütün şerefler, şanlar!
Namını tebçil etsin, yıldızlar kehkeşanlar...
İçimde hiç sönmeyen bir fetih sevdası var.
Yavuz gibi diyorum: Bu dünya insana dar!
Bir sada duymak için sahralara düşeyim.
Helal olsun bu yolda, varım yoğum her şeyim!
Volkan gibi lav atmış, ne susmuş ne sönmüşüm.
Ben bu iman uğruna çılglınlara dönmüşüm.
Bir deha bekliyoruz, gençlige mihrap olsun,
Ruhları tutuşturan bir ateş mihrak olsun.
Sinesinde birleşsin sağa sola sapanlar,
Kahrolsun Hak dururken zorbalara tapanlar!
Çık, neredesin, zuhur et! Biz seni bekliyoruz.
Yillardır yollarında yorgun emekliyoruz..

Güneşten Önce Uyanmanın 10 Faydası

گونشدن اوڭچە اويانىھەنڭ ۱۰ فائەدەسى

بر مسلمانڭ صباح نمازىلە باشلامسى گركن حياتنى باقى
بابئوته ناصل صيرەلامش:

گوزل بىر گون: سزه ايلك أوڭرم صباح قالقىغىزىدە شىرك
ايتىمك اولا جىدر.

پوزىتيف بىر باشلانغىچ: صباح براز داها ايركىن قالقدم.
چوجقلرىمى غايت گوزل و ساكنجە حاضرلادم. هر شى
 يولىندە گىتىدىكى اىچون يوزىمى بوروشىرىمە گرگ دە يوق.
گوزل و ويرىلى بىر گون بىن بىكلىيور.

سېسىزلىك: صباحك ايركىن ساعتلرى غايت سېسىز و ساكن
ساعتلرى. بنم دە گونڭڭ اڭ سودىگىم ساعتى. بو ساعتلرده
كىندىمە باش باشه قالىيورم و دوشۇنۇيورم، كتاب اوقويورم و
اڭ گوزلى صاغلقلۇ نفس آلييورم.

گون ايشىغى: گىچ قالقان انسانلار اڭ گوزل منظرەي هر گون
قاچىرىلر: گونشڭ طوغوشى..

قەھۋە آلتى: بلکە دە ايركىن قالقىمەنڭ اڭ گوزل يانى قەھۋە آلتى
ياپىمە يە وقت بولايىلە جىك اولمە گۈزىدە.

اڭزىزى: گونە زىنده باشلامەنڭ بىر دىيگر يولى...

Bir Müslümanın sabah namazıyla başlaması gereken hayatını bakan **Babauta** nasıl sıralamış:

Güzel bir gün: Size ilk önerim sabah kalktığınızda şükretmek olacaktır.

Pozitif bir başlangıç: Sabah biraz daha erken kalktim. Çocuklarımı gayet güzel ve sakince hazırladım. Her şey yolunda gittiği için yüzümü buruştur mama gerek de yok. Güzel ve verimli bir gün beni bekliyor.

Sessizlik: Sabahın erken saatleri gayet sessiz ve sakin saatler. Benim de günün en sevdiğim saat. Bu saatlerde kendimle baş başa kalıyorum ve düşünüyorum, kitap okuyorum ve en güzelı sağlıklı nefes alıyorum.

Gün ışığı: Geç kalkan insanlar en güzel manzarayı her gün kaçırırlar: güneşin doğuşu..

Kahvaltı: Belki de erken kalkmanın en güzel yanı kahvaltı yapmaya vakit bulabilecek olmazızdır.

Egzersiz: Güne zinde başlamanın bir diğer yolu...

Verimlilik: Sabah saatleri benim için günün en verimli saatleridir. Mesela bu saatler de yazı yazmaktan çok keyif alıyorum; beni

ویرىلىك: صباح ساعتلرى بنم اىچون گونڭڭ اڭ ويرىلى
ساعتلرider. مثلا بىر ساعتلرde يازى يازى مقدن چوق كىف
آلييورم؛ بىن او يالا ياجق بر انگل او مىللەرىمە باقييورم،
بلوغلىرىمى قونترول ايدىيورم و بونڭ گىچى داها بىر چوق شىئە دە
وقت آيرايىلىيورم. بويىلە جە هەركىشك اويانىھە وقتى گىلدىگىنده
بن بىر چوق ايشىمى حل ايتىمش اولوييورم. اونلار اويانىدىيغىنده دە
وقتىمى تمامًا عائلەمە آيرىمش اولوييورم.

گوزل بىر هدف اولوشىرىمە زمانى: گرچىكلىشىرىمە گۈز گركن
هدفلرىيڭىزى وار؟ اونلار پلانلامق، اونلار حىقىنده ويرىلى
دوشونە بىلەمك اىچون اڭ گوزل زمان صباح ساعتلرider. هر
صباح او گونى پلانلا يابىلەر ايش و هدفلرىيڭىزى بىر بىرندەن آيرىوب
پلانە قويابىلەرىنىڭز. بىنڭىز اڭ گوزل دوشونە بىلەيگى بو
زمانى اي دىگەرنىدىر ملىسىڭز.

زمان قازانا يابىلەرىنىڭز: ترافىكىدە چوق زمان
گچىرەمك اىستەمپىور سەڭ يولە بو سايدە دە
براز داها ايركىن چىقۇب ترافىكىدە گچىرە جىڭىز
زمانى چالىشارق داها ويرىلى حالە گىتىرە بىلەرىنىڭز.

ايشىڭىزى زمانىدە بىتىرىمش اولور سىڭز: صباحلى
ايىكىن قالقارق گورۇلر يىڭىزى داها دوزنلى و زمانىدە
بىتىرىھ بىلەرىنىڭز. عكس تىقىرىدە ايشلىرىيڭىزىدە كى گىچىكمە لە
قارشىيىزىدە كى انسانڭ سىڭ حىقىزىدە نغاتىف دوشۇنە سەنە
سېبىت ويرە بىلەر. ايىكىن قالقارق أكسترا زمان قازاناجىغىز
ايچون ايشلىرىيڭىزى دوزنە قويابىلەرىنىڭز.

oyalayacak bir engel olmadığı için maillerime bakıyorum, bloglarımı kontrol ediyorum ve bunun gibi daha birçok şeye de vakit ayırbiliyorum. Böylece herkesin uyanma vakti geldiğinde ben birçok işimi halletmiş oluyorum. Onlar uyandığında da vaktimi tamamen aileme ayırmış oluyorum.

Güzel bir hedef oluşturma zamani:

Gerçeklestirmeniz gereken hedefleriniz mi var? Onları planlamak, onlar hakkında verimli düşünebilmek için en güzel zaman sabah saatleridir. Her sabah o günü planlayabilir iş ve hedeflerinizi birbirinden ayırip plana koyabilirsiniz. Beyninizin en güzel düşünebildiği bu zamanı iyi değerlendirmelisiniz.

Zaman kazanabilirsiniz: Trafikte çok zaman geçirmek istemiyorsanız yola bu sayede biraz daha erken çıkış trafikte geç��receğiniz zamanı çalışarak daha verimli hale getirebilirsiniz.

İşinizi zamanında bitirmiş olursunuz:

Sabahları erken kalkarak görevlerinizi daha düzenli ve zamanında bitirebilirsiniz. Aksi takdirde işlerinizdeki gecikmeler karşınızda insanın sizin hakkınıza negatif düşünmesine sebebiyet verebilir. Erken kalkarak ekstra zaman kazanacağınız için işlerinizi düzene koyabilirsiniz.

Vay Dememek İçin

وای دیمه مک ایچون

انسان و، شکلندہ طوغار، بر آرا طوغریلنجه کندینی 'ا' صانیر. انسان ایکی بوکلوم یاشار، اویسه الٹ طوغری اولدیغی گون ٹولشدر. قوللغٹ معناسی 'و، ده در، 'ا' الوهیتک و احادیثک سیمگه سیدر. او یوزدن لفظ الھی 'ا' ایله باشلار. 'ا' کائناتک آناختاریدر، 'و، کائناتدر. ربّ و، گبی متواضع اولسون ایستر قوللری. موسی 'د' اولمشدرا اما فرعونک گوزی 'ا' ده قالمشدرا. ابراهیم آتشدہ 'و، در، نمرود بالذات آتشه او دون. یونس، 'و، اولوب باليغٹ قارننده آنجق قورتارمشدر کندینی.

انسان ایکی بوکلوم اولنجه راحت ایدر آنا قارننده. بویلی بوینجه او زانسہ ده کیم راحتر مزارنده؟ 'و، ک' 'ا' ایله مناسبتی نه قدر ایسے، کائناتک دنگه سی ده او قدر دوزگوندر. کیم کیمی خاطر لارسہ اول او او گا قوشار. کائناتده توم جسملى بوشلقدہ دونرکن انسان بلکه او یوزدن بوشلقدہ قالمامش، ربّ او نی ایمانله طولدیرمشدر. اولدہ 'ا' در، بر الھی نفسله آخر ده 'و، اولور کائنات.

İnsan 'vav' şeklinde doğar, bir ara doğrulunca kendini 'elif' sanır. İnsan iki büklüm yaşar, oysa en doğru olduğu gün ölmüştür. Kullugün manası 'vav'dadır, 'elif' uluhiyetin ve ehadiyetin simgesidir. O yüzden Lafz-ı ilahi 'elif'le başlar. 'Elif' kainatın anahtarıdır, 'vav' kainattır. Rabbi 'vav' gibi mütevazi olsun ister kulları. Musa dal olmuştur ama Firavunun gözü 'Elif'te kalmıştır. İbrahim ateşte 'vav'dır, Nemrut bizzat ateşe odun. Yunus, 'vav' olup balığın karnında anca kurtarmıştır kendini.

İnsan iki büklüm olunca rahat eder ana karnında. Boylu boyunca uzansa da kim rahattır mezarında? 'Vav'in 'elif'le münasebeti ne kadar iyiise, kainatın dengesi de o kadar düzgündür. Kim kimi hatırlarsa evvel o ona koşar. Kainatta tüm cisimler boşlukta dönerken insan belki o yüzden boşlukta kalmamış, Rabbi onu imanla doldurmuştur. Evvelde 'elif'tir, bir ilahi nefesle ahirde 'vav' olur kainat.

Manayı bilmeyenler 'vav' diyemez vay der. Buna anlamca vaveyla denir. Yani 'vav' olamadıkları için feryad edenlerin halidir. 'Elif' bir ağaç ve insan onun dağıdır. Azrail budadıkça nefesleri daha gür çıkar sesleri. Her biri 'dal' olur ve o ağaçtan beslenir. 'vav' olur o ağaçın gölgésine sıçınır. Ve Allah insana seslenir, peygamber eliyle ulaşan mesajı hem 'dal' hem 'vav' ol der insana. "Mümin erkekler ve mümin kadınlar birbirlerinin velileridir. İyiliği emrederler; kötülüğe engel olurlar. Namaz kılarlar, zekat verirler. Allah'a ve Resulüne itaat ederler. İşte bunlara Allah rahmet edecktir. Allah şüphesiz güclüdür, hakimdir."

معنای بیلمهینلر 'و، دیه مز وای دیر. بو گا آڭلامجه واویلا دینیر. یعنی 'و، اولادمقلری ایچون فریاد ایدنلرڭ حالیدر. 'ا' بر آغاچ و انسان او نىڭ دالیدر. عزرا ئیل بودادقجه نسلری داها گور چیقار سسلری. هر برى 'د' اولور و او آغاچدىن بسلنیر. 'و، اولور او آغاچڭ گولگەسنه صيغينير. و الله انسانه سسلنیر، پیغمبر ائلله اولاشان مسازى هم 'د' هم 'و، اول دیر انسانه. "مؤمن اركىلر و مؤمن قادىنلر بىرلىرىنىڭ وليلرider. ايلىگى امر ايدرلر؛ كوتولگە انگل اولورلر. نماز قىلارلار، زكات ويرلر. اللەه و رسولنه اطاعت ايدرلر. ايشته بونلره اللە رحمت ايده جىكىر. الله شىبه سز گوچلىدر، حاكمىر."

باشقەسنىڭ او گىننە ئېلىمك نه زوردر. بىرلىرىنىڭ امرى آلتىنە گىرمك نه آغيردر. قىللرە بويون اگىمەمش انسان گورمدىگى بر وارلغەمى اطاعت ايده جىكىر؟ انسان كىنдинىڭ بىلە فرقىنە دىگلىرى ايکى 'ل' بىرلىنە صارىلوب كائنتى آياقىدە طوتان ستونلر گى طورمىشدر 'ا' آردندە، كائنتاڭ گزە گىنلىرى يووارلانوب صوك حرف مثالى پىشىن گىدرىكن، انسان يوجىلىقىدە گرى قالما نىڭ آجىسىنى نه زمان آڭلايا جىقدەر؟

زورده در صيغىنا حق يىرى يوقدر. اورنە و سسلرە قولاق ويرنلر دوياز يىگىن او قوتلى چاغرىي؛ "صبر و نمازله اللەدىن ياردىم اىستەيڭ. بىرلىنە قاورو شاجق و او گا دونه جىكلەرىنى او مانلار و اللە گرچىك بىر صايغى گوسترنىلردىن باشقەسنه نماز البتە آغير گلىر."

صوڭرە چاغىرير انسانى، بلکە جىڭ قوقۇسى دويورمۇق ایچوندر بودعوت، بلکە كىندى ياننە چاغىريرىوردر. ايشته او آيت: "سجدە ايت، ياقلاش!" "أگىل و بن سنىڭ باشكى گوكلەر ايدىرىھيم، بىلدۈزلىرى آياغىڭە سرهيم، سڭا گزمىكلە بىتىرەمە يە جىڭ جىتلەر، صاياما ياجىغۇڭ نعمتلىر ويرەيم دىمكىدر بۇ.

سجدە ايت، 'و، اول، وای دیمه مک ایچون... آ بن العشق كتابىندن آينىتىدر.

Başkasının önünde eğilmek ne zordur. Birilerinin emri altına girmek ne ağırdır. Krallara boyun egmemiş insan görmediği bir varlığa mı itaat edecktir? İnsan kendinin bile farkında değildir iki 'lam' birbirine sarılıp kainati ayakta tutan sütunlar gibi durmuştur 'elif'in ardında, kainatın gezegenleri yuvarlanıp son harf misali peşinden giderken, insan yolculukta geri kalmanın acısını ne zaman anlayacaktır?

Zordadır sığınacak yeri yoktur. Evrene ve seslere kulak verenler duyar yeniden o kutlu çağrıyı: "Sabır ve namazla Allah'tan yardım isteyin. Rablerine kavuşacak ve O'na doneceklerini umanlar ve Allah'a gerçek bir saygı gösterenlerden başkasına namaz elbette ağır gelir."

Sonra çağrıır insanı, belki cennet kokusunu duyurmak içindir bu davet, belki kendi yanına çağrıryordur. İşte o ayet: "Secde et, yalla!" Egil ve ben senin başını göklere erdireyim, yıldızları ayağına sereyim, sana gezmekle bitiremeyeceğin cennetler, sayamayacağın nimetler vereyim demektir bu. Secde et, 'vav' ol, vay dememek için...

"Ah Bine'l-Aşk" kitabından alıntıdır.

يادپی سرای نزدنه بر جامع والا زهی Yaptı saray nezdine bir Cami-i Vâlâ zehî	صاحب زمان سلطنت خاقان عهد معدلت Sâhib-i zaman-ı saltanat Hakan-ı ahd-i ma'dalet
عبدالمجيد خان جامع عالی بنا قیلدی بهی Abdülmecid Han Cami-i Âli bina kıldı behî ١٨٤٨ / ١٢٦٥ / 1848	بنیانتی تحسین ایدوب زیور دید تاریخنی Bünyanını tâhsîn idüb ziver didi tarihini

Kelimeler

Ahd-i ma'dalet: Adalet sözü
Vâlâ: Yüksek, yüce
Zehî: Ne güzel, ne mutlu

Tâhsîn: Güzelleştirme
Behî: Güzel, cemil

طريقت عاليه رفاعييه دن
Tarîkat-i aliyye-i Rifâiyeden
ام کنعان در گاه شریفی
Ümm-i Ken'an dergâh-ı şerifi
١٣٢٦ 1326

Büyük Piyale Paşa Camii Haziresi

1	مرحوم Merhum
2	قوش اطہلی Kuşadalı
3	حاجی محمد Hacı Muhammed
4	روحیچون Rûhîçün
5	فاتحه سنه ١٠٩٩ Fatihah sene 1099

Hüsni Hat Çalışmaları

MESUD HIZARCI hizarcizade@gmail.com

► Bu sayımızda öğrendiğimiz harflerden “Elif”in diğer harflerle birlikte nasıl yazılacağını göreceğiz. Harfleri yazarken, daha önce öğrendiğimiz başlama ve bitiş şekillerini unutmayalım.

Handwriting practice section showing stroke order diagrams for the letters 'ا' and 'ل', and examples of words written in both Ottoman Turkish and modern Turkish.

Top row: Stroke order diagrams for 'ا' and 'ل'. Below them, rows of words are written in both Ottoman Turkish and modern Turkish:

- آل آه بابا راهما ماصا باتا بالا
- صار جام سال بای جای باب باده
- صافاغاه صافدنیاع آلامی صافال صاجافه
- ياناساطاز بارادان بارداه باراده ماصال
- طابه وارلم ياللم جاغدرياه صاغدرملس

Bottom row: Examples of words written in both Ottoman Turkish and modern Turkish:

- آل آه بابا راهما ماصا باتا بالا
- صار جام سال بای جای باب باده
- صافاغاه صافدنیاع آلامی صافال صاجافه
- ياناساطاز بارادان بارداه باراده ماصال
- طابه وارلم ياللم جاغدرياه صاغدرملس

Osmanlıca Yazabiliyorum

► Okutucu harflerin neler olduğunu öğrenmiştık. Yazabilmek için basit kurallara devam edelim. Fakat yan sayfadaki birleşme kurallarını öğrenmek yazabilmek için oldukça önemlidir.

İlk hecelerde gelen sesli (okutucu harf) karşılığında sesler “elif” harfi beraberinde okutucu harflerin gelmesiyle yazılır. İlk hecelerdeki “A” sesi, “elif” harfi üzerine med işaretleri konularak yazılır. “He” okutucu tek heceli kelimeler hariç, ilk hecede gelmez.

Mesela,

► Aşağıdaki kelimelerin üzerinden geçerek yazınız.

At	Asya	Ceket	Temel	Islak	İp
آن	آسیه	جلت	عمل	يصلاده	ایپ
Olgun	Üzgün	Öğüt	Uzun	Üzengi	Oyun

► Aşağıdaki kelimelerin Osmanlıcalarını siz yazınız.

Aydın	Örtü	İzci	Işık	Urgan	Okul
.....

► Mastar kelimelerin sonundaki “a” sesleri “he” okutucusu ile, ikinci tekil şahıs emir ve nehiy kelimelerin sonundaki “a” sesleri ise “elif” harfi ile yazılır. Aşağıdaki kelimelerin üzerinden geçiniz.

	Danışma	Okuma	Yazma	Çatma	Basma	Koşma
Mastar	دانیشہ	اوْفُوْمَه	يَاْزِمَه	جَاهَعَه	بَاصِمَه	قَوْسَه
Nehiy	دانیشما	اوْفُومَا	يَاْزِمَا	جَاهَعَا	بَاصِمَا	قَوْسَا
	Başla	Oyna	Yika	Yama	Salla	Kapa
Emir	باتلا	اوْنَـا	يَـقا	يَـاما	صَـالَـا	قَـابـا

► Aşağıdaki kelimelerin Osmanlıcalarını siz yazınız.

Tartı	Çizme	Ortak	Kordon	Bakma	Tutkal
.....
Kozmografya	Ocak	Dergi	Degil	Baston	Ankara
.....
İri	İstasyon	Otomobil	Saksı	Üçgen	Kartpostal
.....

تاریخ‌دانلار بو طالر

CİZEN: AHMET ÇAKIL

آلچاق سسله سویله

فاتح بر گون دیلنجهینڭ بىرىنە بر آلتىن ويرمىشدى.
دیلنجهى، پادشاھىڭ ويردىگى آلتىنى آز بولارق
شویله بر صورى صوردى:

بو ناصل اولور پادشاھم؟ بن سنڭ قىداشىڭ
اولدىغىم حالدە ناصل اولور دە بىڭا بر آلتىن
ویرىشكى؟

دیلنجهینڭ نە دىمك اىستەدىگىنى تام آڭلامايان
فاتح صوردى:

سن بنم نرە دن قىداشم اولويورشكى؟

دیلنجهى شو آچىقلامەي يايپدى:
ايکيمىزدە آدم بابامز و حوا آنامزدىن دنيايدى
گىلمىكمى؟

بويىلە بر طورو مده قىداش صايىلمىيورمى يىز؟
فاتح گولومسەدى. بو جواب خوشە گىتمىشدى
چونكە. دیلنجهینڭ قولاغنە اگىلەرك شویله
دیدى:

آمان آلچاق سسله سویله. بو سویله دىيگى
دىيگر قىداشلىرىمىز دە ايشيتىپ گلىرلرسە، سنڭ
پايىڭە بر آلتىن بىلە دوشىز.

Alçak Sesle Söyle

Fatih bir gün dilencinin birine bir altın vermişti.
Dilenci, Padişahın verdiği altını az bularak şöyle
bir soru sordu:

—Bu nasıl olur Padişahım? Ben senin kardeşin ol-
duğum halde nasıl olur da bana bir altın verirsin?
Dilencinin ne demek istediğini tam anlamayan Fa-
tih sordu:

—Sen benim nereden kardeşim oluyorsun?
Dilenci şu açıklamayı yaptı:

—İkimiz de Âdem babamız ve Havva anamızdan
dünyaya gelmedik mi?

Böyle bir durumda kardeş sayılmıyor muyuz?
Fatih gülümsemi. Bu cevap hoşuna gitmişti çünkü.
Dilencinin kulağına eğilerek şöyle dedi:

—Aman alçak sesle söyle. Bu söylediğini diğer kar-
deşlerimiz de işitip gelirlerse, senin payına bir al-
tin bile düşmez.

خسته اولورشك دىيە قورقۇم

فاتح سلطان محمد بىر آناطولى سفرى
دونوشىنده، بالىكسىردىن گچىيوردى. هوا
اولدقجه صىجاقدى. بو صىجاقدەن ھەركىس گې
فاتح سلطان محمد دە نصىبىنە دوشىنى گىشىدى.
أويىلە سنه يورغۇندى كە ...

كىندىسىنى بو حالدە گورن بىر كويلى قادىن بىر
طاس اىچرىسىنده اوڭا آيران اكراام ايتىدى. فاتح،
آيرانڭ اوستىنده كى صىمان چوپلىرىنى أوفلىه يە
أوفلىه يە آيرانى اىچدى. صوڭرە دە كىندىسىنى بىر
آنَا شفقتىلە سىر ايدىن اختىار كويلى قادىنە:

Hasta Olursun Diye Korktum

Fatih Sultan Mehmed bir Anadolu seferi dönüşün-
de, Balikesir'den geçiyordu. Hava oldukça sıcaktı.
Bu sıcaktan herkes gibi Fatih Sultan Mehmed de
nasibine düşeni almıştı. Öylesine yorgunu ki...

الله راضى اولسون، دىدى. اما شو صىمان چوپلىرى
آيرانى بر نفسىدە اىچمەمه انگل اولدى.

اختىار قادىن فاتحڭ بو سوزلىرىنە آنە شفقتىنڭ
بويوتلىرىنى گۈزلىر اوڭنە سرن، شو جوابى ويردى:

اوغول، بن اونلىرى آيرانڭ اوززىرەنە قىدىلى
قوىيدم. سن اوزاق يولدىن گلىيورشك. صوڭرە
ترلەمشىشك دە. صوغوق آيرانى بر يودومە
ايچىرشك دە خسته اولورشك دىيە قوىيدم. خسته
اولماياشك دىيە بويىلە يايپدم.

Kendisini bu halde gören bir köylü kadın bir tas
içerisinde ona ayran ikram etti. Fatih, ayranın üs-
tündeki saman çöplerini üfleye üfleye ayranı içti.
Sonra da kendisini bir ana şefkatıyla seyreden ihti-
yar köylü kadına:

—Allah razı olsun, dedi. Ama şu saman çöpleri ay-
rani bir nefeste içmemeye engel oldu.

Ihtiyar kadın Fatih'in bu sözlerine anne şefkatının
boyutlarını gözler önüne seren, şu cevabı verdi:

—Oğul, ben onları ayranın üzerine kasıtlı koydum.
Sen uzak yoldan geliyorsun. Sonra terlemişsin de.
Soğuk ayranı bir yudumda içersin de hasta olursun
diye koydum. Hasta olmasın diye böyle yaptım.

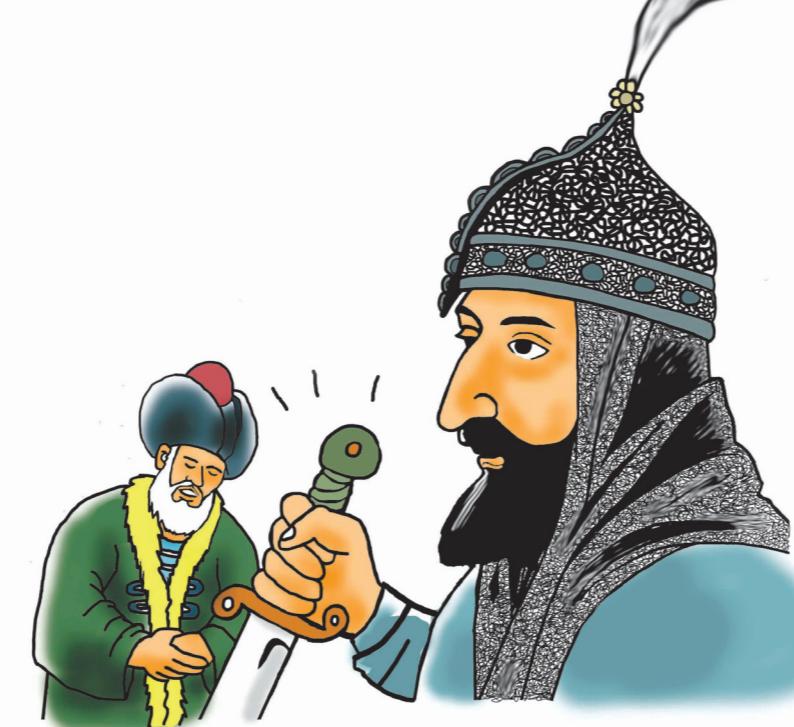
ياوز سلطان سليمك بیوک ایده آلی

يڭىچىريلەر ئاپقا يېلىز بعض داۋارانىشلىرى، اڭ او لمادق زماندە ياپىقلەرى طاشقىنلەر ياوزى بۇڭالتىيور، جانتى صىقىيور و زور طورو مەد بىراقىيوردى...

آلدىغى سرت تىبىرلەرle صوچلىرى درحال جزا انديرمۇ اونڭ گوڭلۇنى ساكنلىشىرىمىيوردى. ياوز پادشاھ، كندى بىورو قلىنە قىدسز شرطسز باغلى بر اوردو يە اسلامى جهانە يايقى ايستىيوردى.

نهایت بر گون يڭىچرى ايلرى گلنلىرىنى حضوره چاغىرارق شونلۇرى سوپىلەدى:

- مرادىڭز بۇ اطاعتىزلىكده دوام ايتىمسە خبر ويرىڭ، شىمدى نفسمى حکومىتىن منع ايدەيم. بن بۇ سلطنتى مجرّد اسلامە خدمت اىچون بابامڭ ئىندىن آلم و اصلاح عالم اوغرىنە بىرادر و بىرادر زادەلرىمى فدا اىلە دم. بىعت تكليف ايتىم، قبول اىتدىڭز. بن او يقولرىمى، راحت و حضورىمى ترک اىلە دين مىبنىڭ تائىيىدine اوغراشىيورم. اگر اسلامى احىا ايتىمك مقصدىڭز دىگىسى، بنم ده نفس الامرده سلطنتە قطعا هوسىم يوقدر.

Yavuz Sultan Selim'in Büyük İdeali

Yeniçerilerin saygısız bazı davranışları, en olmadık zamanda yaptıkları taşkınlıklar Yavuz'u bunaltıyor, canını sıkıyor ve zor durumda bırakıyordu...

Aldığı sert tedbirlerle suçluları derhal cezalandırmak onun gönlünü sakinleştirmiyordu.

Yavuz Padişah, kendi buyruklarına kayıtsız - şartsız bağlı bir orduyla İslam'ı cihana yaymak istiyordu.

Nihayet bir gün yeniçeri ileri gelenlerini huzura çağırarak sunuları söyledi:

- Muradınız bu itaatsizlikte devam etmekse haber verin, şimdî nefsimi hükümetten men edeyim. Ben bu sultanatı mücerret İslâm'a hizmet için babamın elinden aldım ve İslah-i alem uğrunda birader ve birader zadelerimi feda eyledim. Biat teklif ettim, kabul ettiniz. Ben uykularımı, rahat ve huzurumu terk ile din-i mübinin teyidine uğraşıyorum. Eğer İslâm'ı ihya etmek maksadınız değilse, benim de nefsiyle emirde sultanata kat'a hevesim yoktur.

اونۇقا

فاتح، استانبولى فتح ايتىمىشدى. شىمدى آتنىڭ اوزرنىدە اوردو سىله شەھەر گىري سوردى. درویشلەرن بىرى فاتح ئاپتىڭ يولارينە ياپىشوب پادشاھ شوپىلە دىدى:

پادشاھم! استانبولى بىز درویشلەر دعالرى ساپىلە سىنە ئاپتىڭ اونۇقا.

فاتح، درویشك بۇ حالنە و سوزىنە خەفيفجە گولومسىدە و:

طوغىرى سوپىلەشك، دىدى.

أليلە قىلىجىنى اشارت ايتىدكەن صوڭره دە شوپىلە دىدى:

اما سە دە شو قىلىجىڭ حقىنى اونۇقا.

Unutma

Fatih, İstanbul'u fethetmişti. Şimdi atının üzerinde ordusuyla şehrə giriyordu. Dervişlerden biri Fatih'in atının yularına yapışıp Padişaha söyleye dedi:

—Padişahım! İstanbul'u biz dervişlerin duaları sayesinde aldığınu unutma.

Fatih, dervișin bu haline ve sözüne hafifçe gülümseydi ve:

—Doğru söylersin, dedi.

Eliyle kılıçını işaret ettikten sonra da söyleye dedi:

—Ama sen de şu kılıçın hakkını unutma.

مرکز افندى

مرکز افندى بۇ گون نماز قىلاركىن سجّادەدەدر. بىردىن ير آتنىدەن بىر سىس ايشيتىر:

- بن شورادە، يىدى بىڭ يىلىدەر بىكلەين، قرمزى رنگلى، صودن لىذتلى بىر حىيات پىڭارىيم. بىنى يىزىنە چىقار. الله بىنى حمما خستەلغەنە علاج ياپىدى. بىنى بۇ حىسىدەن مطلقا قورتار!

مرکز افندى بۇ سوزىلرى دوييار دويماز يانىدە كى آرقاداشلىرىنە:

- گلڭ دوستلر، سزڭلە شو سجّادەنڭ اولدىيغى يىرده بىر قويۇ قازالىم، دىير.

بسملە اىلە اوڭىچە كىندىسى آياغنى يىرە اورور. آردىننىن قازماھلر، كوركىل حاضر لانىر، بىر چىرىپىدە

قويو قازىليو يىرير. قويودن قرمزى رنگلى، خوش بىر صو چىقار. و بۇ صو، مرکز افندىنىڭ دويدىيغى گىي استفادەلى بىر صودىر. كىيم صباحلىن آچ قارنە بىر خوش لىذتلى صودن أوج يودوم اىچرسە، اللەڭ اذنى اىلە حمما خستەلغەندەن قورتولۇرمش.

سياحتname'den

Merkez Efendi

Merkez Efendi bir gün namaz kılarken seccade dedir. Birden yer altından bir ses işitir:

- Ben şurada, yedi bin yıldır bekleyen, kırmızı renkli, sudan lezzetli bir hayat pinarıyım. Beni yeryüzüne çıkar. Allah beni humma hastalığına ilaç yaptı. Beni bu hapisten mutlaka kurtar!

Merkez Efendi bu sözleri duyar duymaz yanında arkadaşlarına:

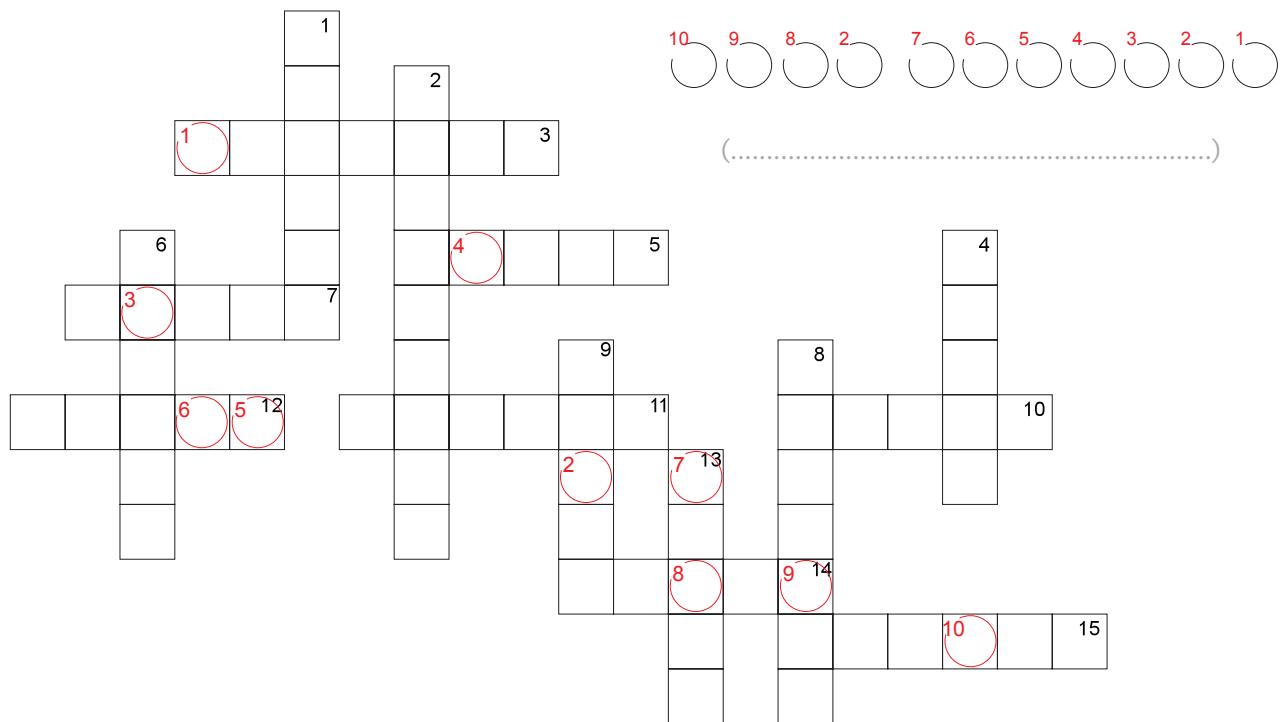
- Gelin dostlar, sizinle şu seccadenin olduğu yerde bir kuyu kazalim, der.

Besmele ile önce kendisi ayağını yere vurur. Ardından kazmalar, kürekler hazırlanır, bir çırpıda kuyu kazılırverir. Kuyudan kırmızı renkli, hoş bir su çıkar. Ve bu su, Merkez Efendi'nin duyduğu gibi istifadeli bir sudur. Kim sabahleyin aç karnına bu hoş lezzetli sudan üç yudum içerse, Allah'ın izni ile humma hastalığından kurtulmuş.

Seyhatname'den

Ödüllü Bulmaca

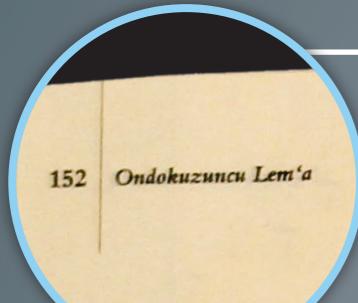
Bulmacanın çözümünü mektup@osmanlicadergi.com adresine doğru olarak gönderen beş kişiye **Osmanlica Ajanda**, beş kişiye de **Osmanlica Masa Takvimi** hediye edilecektir.

صوريلر

- ١- بر شىئ، بر صنعت ويا ادبيات اوزون سوره درين طوپراق قاتمانلىرى اثرىنى آنا چىزگىريله، تورلى بولوملىله
- ٢- سوزلک بلىرتىن أولىچالىشمه، اسكىز ايلگىلى
- ٣- انسان و طوپولمله ايلگىلى هر تور اولىي قونو آلاق آبارتىلى بىيچىمده
- ٤- ارقة لقلى، قول قوياجاق يرلى اولمايان، بى كىشىلەك اوتورمە اشىاسى
- ٥- كوسله، مىشىن، قماش و بڭزرى ويرىن، دوشۇندىرۇجى و گولدىرىيچى رسم
- ٦- كائناتلە و اونڭ گنل دوزنيلە چىزگىريله، تورلى بولوملىله
- ٧- سوزلک بلىرتىن أولىچالىشمه، اسكىز ايلگىلى
- ٨- آرقە لقلى، قول قوياجاق يرلى اولىي قونو آلاق آبارتىلى بىيچىمده
- ٩- كوسله، مىشىن، قماش و بڭزرى خفيف مالزمەدەن يايپلوب بىوكلگەنە
- ١٠- بر أووده مسافرلىرى آغىرلامقدە گوره پاره، اوراق، بىه حك و بڭزرى قويوب طاشىمە يە يارەيان قاپ
- ١١- بر شىئىڭ اي ويا كوتۇ اولمە قوللانىلان ئىچىش اوطة
- ١٢- بىلگىصا ياردە حاضرلانان متنڭ اوزىللەكى، نىته لىك
- ١٣- امىد چىزىلەرك ويا چىشىتلى يوللرلە
- ١٤- پتىرول گبى يانىجى بر مادە ياقارق ويا الكتىرىك آقىمەلە ئىچىنە كى تىلل آق قور طورو منه گچەرك ايشيق
- ١٥- بىلگىصا ياردە حاضرلانان متنڭ يازىلىي صحىفە حالىندا دو كومىنى يېرىلدە ئىچىن ئىچىن يانە سىندەن ويا چوق ويرىن آراج

Osmanlıca çalışmalarınıza ve mütalaalarınıza
yardımcı olacak, karşılıklı çalışabileceğiniz;
**OSMANLICA-LATİNCE
MUKAYESELİ ESERLER**

Latince sayfa
numaraları Latince
sayfaların
sol üst köşesinde yer
almaktadır.

Mukayeseli eserlerde
lügatler, bir kolaylık
olması açısından,
Latince sayfaların
sol tarafında ayrılan
bölümde harf sırasına
göre verilmiştir.

Altınbaşak Neşriyat
altinbasaknesriyat.com
+90 (212) 67117 35

Yedinci Nükte: İsraf, hırsı intâc eder. Hırs, üç neticeyi verir. **Birincisi:** Kanâatsizlikdir. Kanâatsizlik ise, sa'ye ve çalışmaya şevki kırar. Şükür yerine, şekvâ ettirir, tenbelliğe atar. Ve meşrû', helâl, az mal (*Hâsiye*) terkedip, gayr-i meşrû', kulfetsiz bir mal arar. Ve o yolda izzetini, belki haysiyetini fedâ eder.

Hırsın İkinci Neticesi: Haybet ve hasârettir. Maksûdunu kaçmaktadır ve istiskâle ma'rûz kalıp, teshîlât ve muâvenetten mahrum kalmaktır. Hatta **الْجُنُكَ حَائِثٌ حَائِثٌ** Yani: "Hırs, hasâret ve muvaffakiyetsizliğin sebebidir" olan darb-i mesele mâsâdak olur. Hırs ile kanâatın te'sîrâtı, zihuat âleminde gâyet geniş bir düştür cereyân ediyor. Ezcûmle; rızka muhtaç ağaçların fîti kanâatleri, onların rızkını onlara koşturduğu gibi; hayvanâtın hırs ile meşakkat ve noksâniyet içinde rızka koşmaları, hırsın büyük zararını ve kanâatın azîm menfaatini gösterir. Hem zayıf umum yavruların lisân-ı hâlleriley kanâatleri, süt gibi latîf bir gâdanın ummadığı yerden onlara akması ve canavarların hırs ile noksân ve mülevves rızıklarına saldırmaları, da'vâmizi parlak bir süretle isbat ediyor. Hem semiz balıkların vaz'iyet-i kanâatkârânesi, mükemmel rızıklarına medâr olması; tilki ve maymun gibi zeki hayvanların hırs ile rızıkları peşinde koşmakla beraber kâfi derecede bulamamalarından cılız ve zayıf kalmaları, yine hırs ne derece sebeb-i meşakkat; ve kanâat ne derece medâr-i rahat olduğunu gösterir.

Hem Yahûdi milleti hırs ile ribâ ve hile dolabıyla zilleti ve sefâletli gayr-i meşrû' bir süretle ve ancak yaşayacak kadar rızıklarını bulmaları ve sahrânişinlerin yani bedevilerin kanâatkârâne vaz'iyetleri, izzetle yaşamaları ve kâfi rızıklarını bulmaları, mezkrûr da'vâmizi katî isbat eder.

Hâsiye: İktisâdsızlık yüzünden müstehlikler çoğalır, müstahsiller azalır. Herkes gözünü hükümet kapısına diker. O vakit, hayat-ı ictimâyenin medâri olan san'at, ticaret, ziraat tenâkus eder. O millet de tedennî edip sukût eder, fâkir düşer.

Eser ismi Osmanlıca sayfaların sol üst köşesinde, Latince sayfaların sağ üst köşesinde yer almaktadır.

عثمانليجه چالىشمه لرىڭزه و مطالعه لرىڭزه
ياردىمچى اولا جق، قارشىقللى چالىشايىلە جىڭزىز؛

عثمانليجه - لاتينجه
مقاييسلى اثرلر

[يېڭىنە] اسىنى، حىمىتىغا شاتىع ايدى. حرص **[دۇغ شىجىرى]** دىرس. **[بىرىجى]** قىناعىزىللە. قىناعىزىللە
لى، سىع د بىالىستە شوق قىارا. شەپىرىز، شەوايدىرىز. تىبلە آكار. دىرىۋەع مەلال آز مال
ترەلە يەد دىب، غىرە مىشۇع طفقىز بىمال آزار. دۆزولەدە خەتن،
بەلە ھىشىتى فەيدى.

[حەصل ئالىم شىجىرى] فېيت د فارسەدە. مەقۇدۇنى قايدىمقدە. دا سقانالە مەدۇنە فەلۇب تەشەلات دەغانىندە
محروم قالىقىدە. هەن **[الْجُنُكَ حَائِثٌ حَائِثٌ]** يەن حرص، فارسە دەفقىتىز لەقە سېيدىر، او لور
مەنپەن مەصادىقە دەلور. حرص ايدى قىناعىتە ناتىئىدە، ذى قىيات عالىدە غایتە ئىنسىبەر دىسۈرلە
جىرييەدە سۈر. از جىلە، رزق مەتاجع آغاچىداڭ فەرس قىناعىتىرى، اذنەلە زىقى ئازارە قوشىرىدىنى كىيى
ھواناتەن حرص ايدى مەقۇتە دەنەقىلەتتى اىجىدە رزق قوشىلىرى، حرصىن بىرلەن مەرىنى دەقىنەتتى
تۆستەر. ھەن ضۇنۇقى عموم بارىلەن لاسا ئەھالىرلە قىناعىتى، سوڭ كىيىلەپ بىرگەنلەن دەمىزىنى يەدە دەنە
آقىسى. دەمانا دەلەن حرص ايدى نەقىلە دەلەن رز قىلارىنە خەالىدىرىملىرى، دەعۇمىزى بارىلۇق بىر صورتە
اتىبات ايدىسىر. ھەن سىز بالىقىلار وضۇنۇتى قىناعىتە ئەنسى مەلک رز قىلارىنە مەدارلىسى، تىللەي و مەماڭىزى
ذى میوانىلە حرص ايدى رز قەلىرى يەنەن قوشقىلە بىر ئەنەن دەرجمە دە بولاماملىنىڭھە بىلەن دە ضۇنۇتى
قالىلىرى، يەن حرص، تەرجمە سېبىت مەقۇتە. دەنەقىلەتتى، تەرجمە مەدارلىقە ئەللىنىڭ تۆستەر.

ھەن بەھۇرى مەللى حرص ايدى بىاد مەلە مۇلۇپىلە ئەلتى، و فەلەكى غىرە شۇع بىر صورتە دەنەقىلەتتى
رز قەلىرىن بولىلەر. دەھىرىنىڭدە يەن دەنەلەن قىناعىتە ئەن دە ضۇنۇتىرى، عزىزە باسالىرى دە ئەن دە رز قەلىرىن
بولىلەر، مەلۇر دەعۇمىزى قىلىنى ئابات ايدى.

[هائىشى] اقتصادىزلىك بىزىنە سەتەلەطەر يۈغىلىرى، سەخىللە آزىزلىرى. ھەرس
كۆزىنى ھلۆمت قاپىسىن دىلە. اودقت، ھەيات ابعاھىنەن مەدارى او لور
صەفت، تجارت، زراعە تىافقى ايدى. او مەلتە دە تەن ئەن دىب سۇقۇقى ايدى.
فېيد دەشتى.

Osmanlıca sayfa
numaraları sağ üst
köşede yazılmıştır.

Mukayeseli eserlerde;
Osmanlıca bir satır, karşı
sayfadaki Latince
bölümde iki satır
halinde yazılmıştır.

Altınbaşak Neşriyat
altinbasaknesriyat.com
+90 (212) 67117 35